

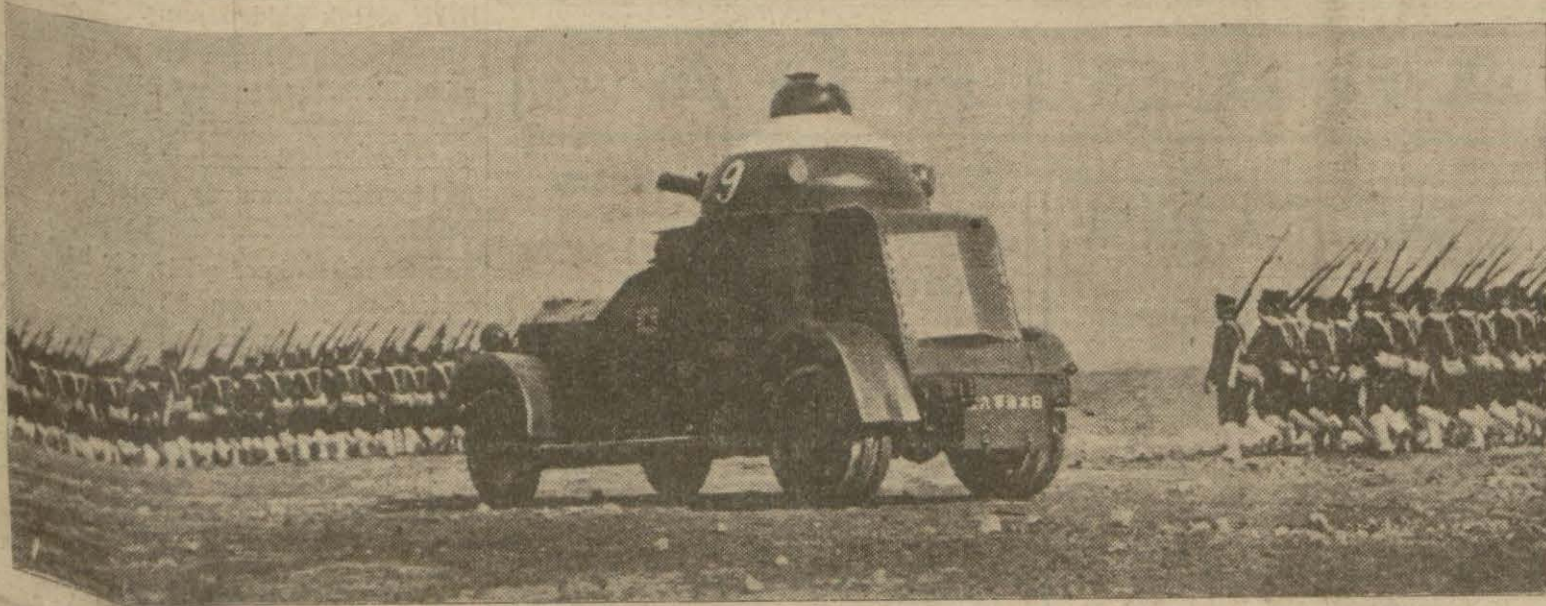

Çin - Japon Harbi Başladı

Tien-Çin civarında çetin muharebeler oluyor

Japonlar bir Çin şehrini topa tuttular

Çinliler de havan topları ile mukabele ettiler. Muharebe devam ediyor

Çindeki Japon askerlerinin bir geçit resmi

Çindeki harp bir dünya harbi doğurabilir mi?

Japonya ne yapmak istiyor, İngiltere, Rusya ve Amerika ne diyecekler?

Japonya ne yapmak istiyor? Gerek İngiliz matbuatı, gerek İngiliz siyasi muhitleri, Japonya'nın Sarı Çayın şimalindeki Çin topraklarını doğrudan doğruya hâkimiyet ve nü-

Mareşal Şan-Kay-Şek Nankine geldi, Çin ordusu, hazırdır, dedi

Bir taraftan diplomatik müzakereler oluyor

Londra 20 (Hususi) — Bugün, şimali Çinden gelen haberler Avrupa siyasi merkezlerini ciddi bir endişeye düşürmüştür. Nankin hükümeti tarafından Japon nota-sına verilen red cevabından sonra, Tien-Çin civarında tahşüt eden Japon kuvv-aları Wanping muntakasındaki Çin kuv-

(Baş tarafı 8 inci sahifede)

Çinde patlıyan topa Berlinden mi kumanda edildi?

Çin Japon harbinin mahiyeti nedir? Ne kadar sürebilir?

Uzak şarkta patlak veren ihtilafın kaynağı nedir? Japonya ne gibi bir hedef takip ediyor?

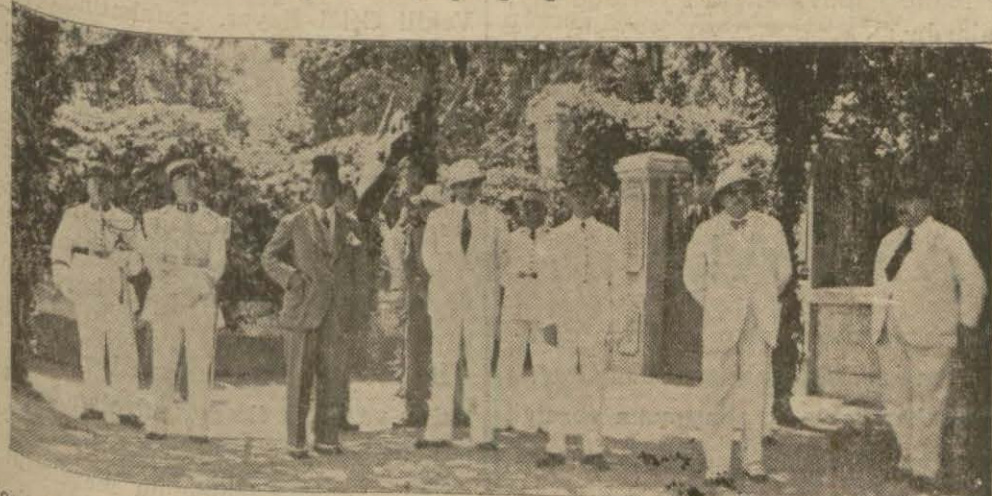
Japon kuvvetlerine Çin ne şekilde mukavemet gösterebilir? Bu dakika-

(Devamı 11 inci sayfada)

Hatayda yeni rejim

Kont Martel, "Umumî af muhakkaktır,, diyor

Yüksek Komiser gazetecilerin sualine: "Sancağın yeni statüsünü harfiyyen tatbikten daha iyi birşey yapamam,, cevabını verdi

Kont dö Martelin yeni rejimi ilân ettikte n sonra yanındaki le beraber Antakya hükümet konağı bahçe sinde alınan resmi

Antakya, (Hususi muhabirimizden) — Hatayda yeni rejimin Suriye fevkalâde Komiseri tarafından ilân edildiğini tel-

grafla bildirmiştir. Rayaktan bir askerî tayyare ile hareket eden yüksek komi-

(Devamı 8 inci sayfada)

Atatürkün Markoni ailesine taziyet telgrafı

Ankara 20 (A.A.) — Büyük âlim Marconinin ölümü münasebetile, Reiscum - hur Atatürk tarafından Marconi ailesine ve Başvekil İsmet İnönü tarafından İtalyan hükümeti reisine aşağıdaki telgraf-lar çekilmiştir. (Baş tarafı 8 inci sahifede)

Su meselesini artık halletmeliyiz

Medenî bir şehirde temiz su yalnız zenginin kullanabileceği şey değildir,

Yazan: Muhittin Birgen
(Yazısı ikinci sahifede (Hergün) sütunumuzdadır)

Bugünkü İtalya

(Yedigün) müessesesi tarafından neşredilen (Bugünün Büyük Devletleri) serisinin üçüncü kitabı olan (Bugünkü İtalya) çok nefis bir şekilde çıktı. Bütün bayilerden ve kitapçılardan arayınız. Fiatı yalnız 25 kuruştur.

Montrö zaferinin yıldönümündeyiz!

Anadolukavağında bu sabah büyük askerî merasim yapılıyor

Montröde Boğazlar mukavelenamesi - nin imzasının senei devriyesi münasebetile Anadolukavağında bu sabah büyük askerî merasim yapılmaktadır. Ordumuz geçen yıl dün geceye tesadüf eden gecede Üsküdüardan hareket ederek Boğazları bilfiil işgal etmiş ve gene geçen sene bu sabah bu münasebetle Anadolukavağında büyük merasim yapılmıştı.

Aynı merasim bugün de tekrarlanmaktadır. Merasimde Boğazda bulunan alay hazır bulunmakta, Sarıyer ve Beykoz kaymakamları, Parti erkânı ve halk ta bu coşkun tezahürata iştirak etmektedir. Bu sabah bir çok halk vapur, motör ve sandallarla Anadolukavağına gitmişlerdir.

Bu gece, Sarıyer ve Büyükdere de büyük bir fener alayı yapılacaktır.

Geçen sene bugün yapılan merasimden bir intiba

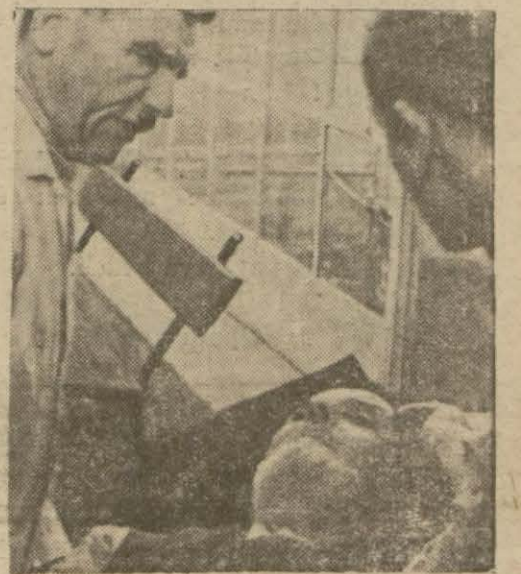
İKİ ACIKIİ FACİA

13 yaşındaki bir çocuk arkadaşını ağır yaraladı

70 yaşında bir ihtiyar bir otelciyi vurdu

Dün akşam iki çocuk arasında çıkan bir kavga bütün Küçükpazar halkını meşgul etmiştir. Kavga Küçükpazar caddesinde herkesin gözü önünde 13 yaşında Hüseyin adlı bir çocukla 14 yaşında Abdullah adlı bir çocuk arasında cereyan etmiştir. Evvelâ ağız ve yumrukle başlayan kavga büyümüş, 13 yaşında küçük Hüseyin yanında taşıdığı bir çakı ile 14 yaşındaki Abdullahı iki yerinden yaralamıştır. Abdullahın yarasının biri sol böğüründedir ve oldukça ağırdır. Çocuk iptidai müdava yapıldıktan sonra, hastaneye kaldırılmıştır.

Mahallede haşarı bir çocuk olarak tanınan küçük carih Hüseyin vak'ayı müteakip kaçmışsa da, bilâhare yakalanmıştır.

İhtiyar yaralı olarak yakalandıktan sonra (Yazısı 5 inci sahifede)

Nakil vasıtalarında kontrolü hafifletelim!

(Yazısı 2 inci sahifede)

Her gün

İstanbulun
Su meselesi

Yazan: Muhittin Birgen

Geçen gün küçük şeylerden bahsediyordum. Bugün bunlardan birine daha el sürmek istedim.

İstanbulun her şeyinde olduğu gibi, su bahsinde de aynı hal göze çarpar: Orta tarihle asri medeniyet, İstanbulda yan yana yaşamaktadır. İstanbulda hâlâ evler vardır ki kendi mülkleri olan suyu kullanırlar ve daima yolları bozulduğu için de bir türlü rahat kullanamazlar. İstanbulda, Kırkçeşme ve Halkalı suları vardır ki bunların toplarıları da, tevzi edilişleri de aynı tarzdadır; Üsküdar ve Kadıköy tarafı da aynı mahiyette sulara maliktir ve nihayet, asri su tesisatı olan Terkos ve Elmalı suları vardır. Su bahsinde, İstanbulda orta tarihin, hayır, orta tarihin değil, Roma devrinin su tesisatı ile asri su tesisatı mükemmel surette yanyana yaşıyorlar ve biz de birinden içtikçe o devrin, ötekinden içtikçe bu devrin adamı oluyoruz ve bu hale alışık olduğumuz için de hiç şikâyet etmiyoruz!

Halbuki, su hemen bütün dünyanın sıhhat işleri itibarıyla en ehemmiyet verdiği şeylerden biridir ve Avrupada, hatâta küçük kasabalarda bile, orta tarih su tesisatından eser kalmamıştır. Bize gelince, İstanbulun bu nevi sularını kaldırdığımız zaman şehrin Kerbelâya döndüğünü görürüz.

İstanbulda bir su siyasetine ihtiyaç var mıdır? Bize kalırsa, galiba, buna şiddetle ihtiyaç vardır. Bu şehrin eğer terkosta ve Elmalıda yaptığı tesisat, halkın ihtiyacını tatmine kâfi ise ve bu sular kâfi derecede temiz ise, bunları herkese ermenin imkânını bulmalıyız. Eğer bunlar kâfi değilse, kâfi olacak hadde kadar arıvletlendirmekle mükellefiz.

Fakat, bütün bunlardan sonra gayet mühim olan bir mesele var ki o da şudur: İstanbul halkı, bugünkü şerait dahilinde, bir türlü asri suyu kullanamaz! Bunun sebebini izah etmek için, bizim muharrir arkadaşlardan biri İstanbul Belediyesinin şu idaresine müracaat etti ve on altı kuruşluk pulu gözden çıkarak, evine alacağı suyun masrafını sor-du; istidanın tarihinden yirmi dokuz gün geçtikten sonra, hâlâ cevap çıkmadığı görüldüğü için, nihayet muharrir arkadaşımız, gitti, idareden cevabı bizzat aldı. İşte verilen hesap pusulası:

1018 kuruş Priz

700 » Bilezik

191 » Saat

2060 » On metre kurşun boru

170 » Emniyet musluğu

106 » Lehim

75 » Raptiye

64 » Yarım metre duvar delme

813 » 6,40 metre murabbaî âdi kaldırım.

605 » Altı aylık su bedeli.

15 » Pul

16 » İstida pulu

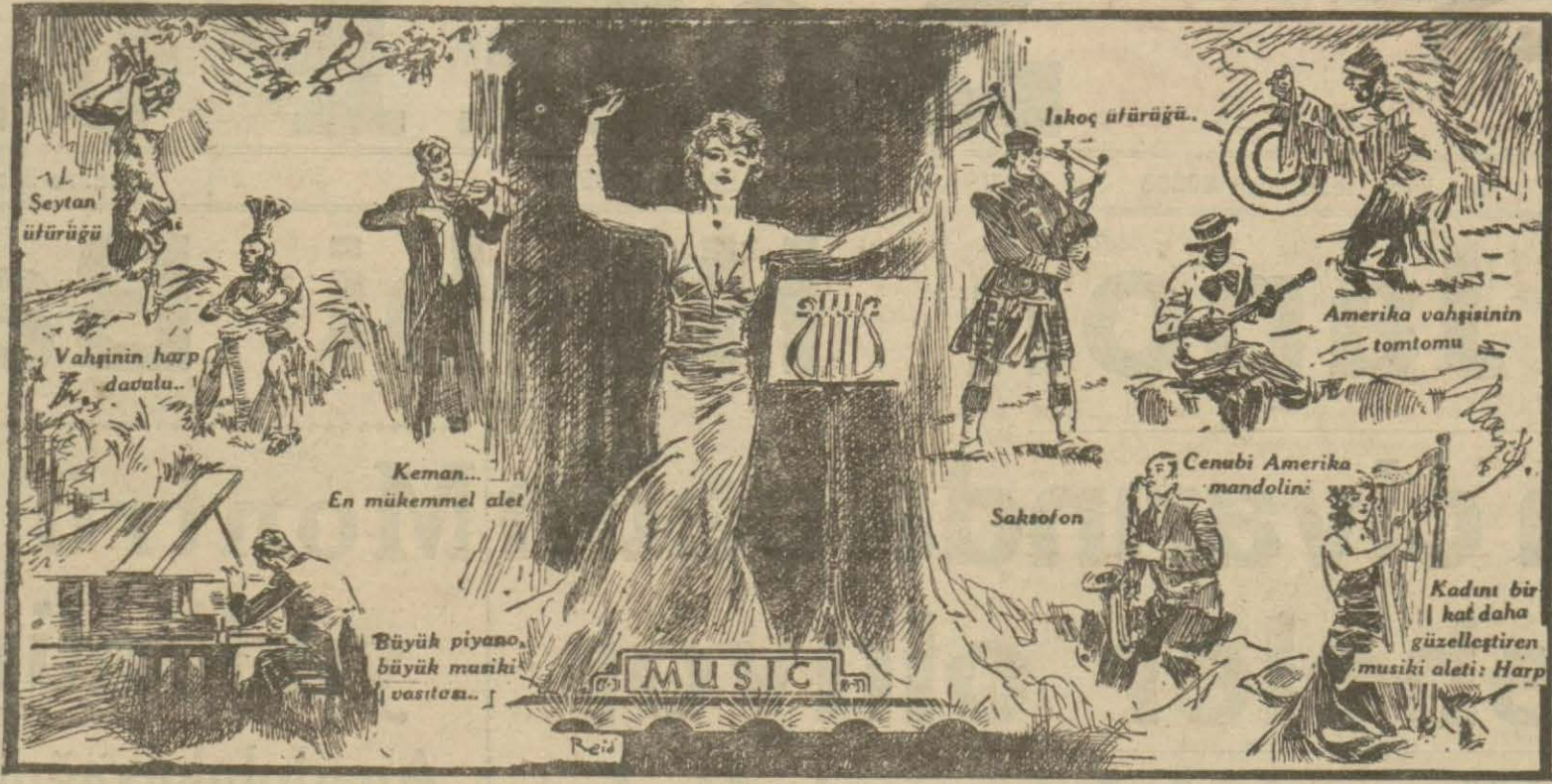
58,43

Bu hesabın tahlil ve tetkiki uzun sürer ve tahlil edecek olsak bu hesapların çok fahiş olduğu da görülebilir; fakat bundan vazgeçiyoruz; ve yalnız şunu düşünüyoruz ki İstanbulda bu parayı bir hamlede veya taksitle dahi verecek pek az insan vardır.

Bu hesap, eski imtiyazlı şirketin ana-nelerinden ilham alan bir hesap olsa gerektir; çünkü pahalıdır. İmtiyazlı şirket için İstanbul suyu, bir kazanç maddesidir; halbuki belediyeye göre, suyun bir hayat ve sıhhat meselesi olması lazım gelir. Evvelkine göre, su zengine satılan pahalı bir mal, ikinciye göre de herkesin alması iktiza eden zarurî bir hayat ihtiyacı olmak icap eder. Bunun için İstanbul belediyesi, kendisinden su isteyen her şehirlie hemen bu tesisatı bilâücret yapivermeli ve hattâ, suyu kapının içine kadar getirme esası üzerine yapılan bu hesapları ortadan kaldırmakla iktifa etmiyerek içerideki tesisatı, elektrikle veya havagazında olduğu gibi, taksitle yapmayı temin etmelidir. Bu, onun muhakkak bir borcudur, en iptidai vazifesidir. Su herkesin evine kolaylıkla girer ve İstanbulda da medenî su nizamı yerleşmiş olur.

Denebilir ki, bu iş çok para ister; belki. Fakat, mesele, nihayet bir hesap meselesi (Devamı 11 inci sayfada)

Resimli Makale: ✕ Musikiden haz etmiyen insan geri olan insandır ✕

Musiki insan oğlunun kullandığı ilk ifade şeklidir, demokrasi kadar eski bir tarihi vardır. İlk insanlar musikiyi dudaklarıyla yarattılar. Tabiatın seslerinden örnek alarak ilerlettiler. Sonra kendi seslerini kâfi görmiyerek gittikçe tekâmüt eden musiki aletleri icat ettiler. Bugünkü insanlar da hep aynı iz üzerinde yürümektedirler. Bu itibarla denilebilir ki musiki insanla doğmuştur. Fakat tabiatın sesleri halinde insandan sonra da baki kalmaktadır.

Musiki bir sührbazın deyneğine benzer: Kayayı yumuşatır, ağacı rükua vardır, vahşie insanlık hissi verir.

Doğduğumuz zaman kulağımıza ilk gelen ses anne ninnisi hâlinde musikidir. Öldüğümüz zaman da arkamızdan en son gelen ses bir dua veya ilâhi halinde gene musikidir. Hayatta acı duyduğumuz zaman musikide teselli ararız. Sevincimizi de gene musikinin tağmeleri ile ifade ederiz.

Çocuğunuzun ilk yaştan itibaren musiki terbiyesi veriniz. Evde veya mektepte bir musiki aleti öğrenmesini temin ediniz, ve musiki notasının okuma yazma kadar mühim olduğunu hatırlamada tutunuz.

Bir İngiliz darbemeseli:

— İçinde musiki hissi eksik olan insan geri insandır, der ve musikiden hazzetmiyen insana itimat edilmemesini tavsiye eder. Muhtininize bakarsanız bu darbemeselde büyük bir hakikat hissesi bulursunuz.

SÖZ ARASINDA

Damadın kaynana
İle konuşmadığı
Bir memleket!

Amerika gazeteleri Venezuelada Yaruro isimli bir kabileden bahsediyorlar. Bu âdet, bugün damat mevkiinde bulunan her kaynana sahibi erkeğin içini hoplatacak kadar güzel ve faydalıdır.

Yerli Amerika kabilelerinden bir çoğunda aynı şekilde ve titiz bir şekilde tatbik edilen bu kökleşmiş âdet şudur:

Damad kaynanasile hiç bir vakit konuşamaz!

Eğer damat ile kaynana bir çadırda veya bir kulübede bir arada oturuyorsa, aralarında lüzumlu konuşmaları bir üçüncü şahıs temin eder. Yani kaynana valde ile damat arasında tercüman gibi bir insan bulunur. Bu arada söz söylenirken ne damat, ne de kaynana birbirlerinin yüzüne bakmazlar!

Amerikan gazeteleri:

— Cazbandı zencilerden aldık da ne fayda temin ettik?

İşte asıl alınacak güzel bir şey varsa bu âdettir! diyorlar.

HERGÜN BİR FIKRA

Gazetelerde okursun

Bir yangın olmuştu. Bir gazeteci yangın sahasına yaklaşmak istiyordu. Polis mâni oldu:

— Delikanlı buradan çekil, yasaktır.

— Ben gazeteciyim, yangının olduğu yere yaklaşıp her şeyi olduğu gibi görmek mecburiyetindeyim.

Polis kızdı:

— Sana yasak, dedim, eğer yangının nasıl başladığını, nasıl yandığını, nasıl söndüğünü çok merak ediyorsan yarına kadar bekle, yarın gazetelerde okursun!

Şimal memleketlerinde
sıcaklar

Son günlerde sıcak dalgası İskandinavya memleketlerine kadar uzanmıştır. Avrupanın şimal taraflarında her men emsali görülmeyen şiddetli bir sıcak hüküm sürmeğe başlamış ve Kopenhag'da hararet derecesi 28 e çıkmıştır. Ahali alışmadıkları bu sıcak şiddetinden kurtulmak için plâjlara hücum etmişlerdir. Sıcaklar yüzünden Kopenhag'da bir günde 2 milyon şişe buzlu bira sarfedilmiştir.

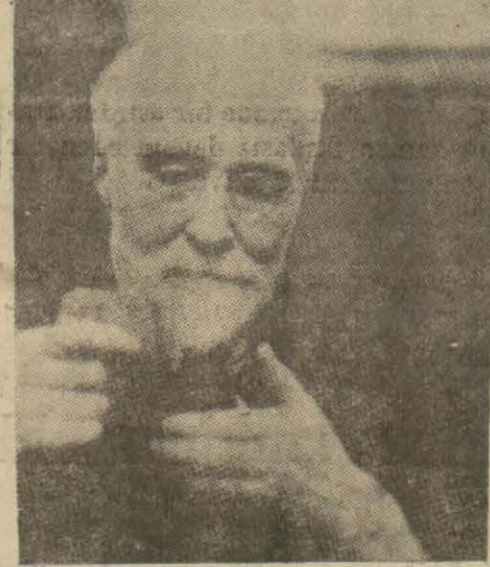
Erkekler, kadınlardan
ziyade kendi
kendilerine konuşurlarmış

Merak bu ya, bir Alman doktoru sokakta yürürken kendi kendine konuşmaları hakkında bir tetkik yapmış ve şu neticeleri çıkarmıştır:

Yürürken kendi kendine konuşan insanlar arasında erkekler büyük bir ekseriyet teşkil etmektedirler. Bu sebeple de erkeklerin kadınlardan çok daha fazla geveze olduklarını meydana çıkarmıştır.

Bunun sebebi erkeklerin kadınlardan daha fazla meşguliyetler ve mesuliyetler içinde çalışmaları ve işlerindeki düşünceleri dışarıya vurmaları ihtiyacında bulunmalarıdır.

Diğer taraftan kendi kendilerine ko-

Bir saatçinin ilâcını
İçmek için
Bulduğu çare

Geçenlerde Prag caddelerinden birinden geçen halk, bir adamın üzerinden birdenbire zil sesi duymuş ve herkes adamcağızın etrafına toplanmıştır. Adamcağız, zil sesini müteakip cebinden küçük bir şişe ile bir kaşık çıkar-mış, şişeden kaşığa yirmi damla damlatmış, içmiş, sonra bir kâğıtla kaşığı silerek cebine koymuş, şişeyi de ceketine atmış ve kemali sükûnetle yürümüştür.

Meraklılardan biri kendisine bu zil sesile bu şişe ve kaşığı sorunca, o gayet tabii olarak şu cevabı vermiştir:

— Efendim, bendeniz saatçiyim. Mideden hastayım. Doktorlar bana şu cebimdeki ilâçtan üç saatte bir muntazaman almamı tavsiye ettiler. Fakat ben, muayyen saatleri hep kaçırdım. Bu yüzden doktordan da bir hayli papara yedim. Düşündüm, taşındım ve işte böyle bir saat yaptım. Şimdi bu saatı cebime atıyorum. Üç saatte bir çalıyor ve bana ilâcımı hatırlatıyor!

nuştukları esnada ellerini kollarını oynatanlar pek azdır. İşaret yapmıyanlar ise manevi müvazeneleri yerinde sayı-lanlardır.

Doktor, yavaş yürüyenlerde bilhassa bu huynun mevcut olduğunu tesbit etmiştir!

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bu sabah çıkan gazetelerden biri:

— İktisat Vekâletinin almış olduğu şiddetli tedbirler sayesinde çimento ihtikârı tamamen ortadan kalkmıştır, diyor-du ve ihtikâra sebep olarak ta:

— «Bazı fabrikaların piyasaya mal çıkarmamış olmaları» zikrediyordu. Haydi öyledir, diyelim. Fakat:

— İhtikâra sebep olanlardan şu ceza alınmıştır ve ihtikâ-

rın devam ettiği aylar zarfında inşaatı olup ta zarara uğramış bulunanlara alınan ceza şu şekilde taksim edilmiştir, cümlelerinin bulunmadığına bakarak biz arkadaşımızın verdiği haberin eksik kalmış olduğuna, hele zarara uğrayanları tatminden çok uzak olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıNakil vasıtalarında
Kontrolü hafifletelim!

Bir arkadaşımız matbaada bağıra bağırarak anlatıyordu:

— Biktım bu kontrollerden, bir adamın atmak imkânı yok. Günde yirmi defa muslu adam olduğumu isbat mecburîyinde kalıyorum be birader!.. Bu ne calettir!.. Bu ne...

Topkapıya gitmek üzere Divanyolundan tramvaya binmiş. Derhal ucunda ter damlıyan burnuna bir el uzandı. Kontrol!.. Biletini vermiş, kontrol bir lefe, bir de elindeki kâğıda, bir de bilet sahibinin yüzüne bakmış, yirtmiş, gel vermiş, ve belediye nizamları hilâfına karşıdan gelen bir başka tramvayda vatandaşları kontrol için atlamış.

Arkadaşımız, Beyazıt meydanına gelen tramvayın kapısından rahatça bir nefes alabilmek için kafasını - belediye nizamlarına muhalif olarak - uzatınca, sırtına bir el, kontrolün eli dokunmuş, biletini almış. Taşkasapta, bir üçüncü kontrol eline gelip gene biletini isteyince, bu seferi haklı olarak hiddetlenmiş.

Kontrol, hakikaten bu ne müthiş gündelik hayatımızı zehirleyen bir şeydir. Tramvaya binersiniz, vapura binersiniz, otobüse binersiniz, hattâ otomobille binersiniz, tramvay, vapur, otobüs ve belediye kontrolleri ile karşılaşacaksınız. Sanki kökoca şehir, bir hasisin kesesidir ve siz, onun biriktirmiş olduğu zavallı kuruşlar halinde mütemediyen durursunuz. Halbuki, memleketimizin müdafaası ile, şerefi, haysiyeti ile lâkadar ahî asker şubeleri bile vatandaşların, mukaddes vazifelerini yapmadıklarını bu kadar sık kontrol etmez.

Nakil vasıtalarında kontrol yapılması mı? Bunu demiyoruz. Fakat bu kontrol, sıkıcı, muhtarîp edici olmamalıdır. Meselâ, eskiden vapurlara binilirken kontrol edilir, içinde ve çıkarken de kontrol edilirdi. Şimdi, girerken kontrol kaldırıldı. İçeride ve çıkarken ediliyor. Bu kontrol denilen ve bizde maalesef hiç bir verici bir şekilde yapılan hâdiseye aleyhine bir zaferdir.

Diyecekler ki, bu kontrol halk için değil, şirketlerin kendi memurları içindir. Daha fena! Demek o şirketler kendilerini pek te öyle itimat etmedikleri memurlar kullanıyorlar.

Sonra bu kontrolün aksülâmeleri de var. O kadar çok kontrol yapılıyor ki, bazı kimseler, şereflerinden şüphe edilemeyecek kimseler bile, faraza Galatasaraydan Taksime olan bir mesafede gelip kendilerinin bilet itisenmeyince, almadan iniyorlar ve içlerinden:

— Ne yapayım, bu kadar memurların kontrolleri var, gelip alsaydılar.

Diye, kendi kendilerine karşı bir marifet bulabiliyorlar.

Kontrolü kaldırmıyalım, fakat azaltalım. Makul bir şekilde sokalım. Zira, fazla kontrol, itiyat haline gelir, kontrolsüzlüğe yol açar.

İktisat Vekili benzin
Ve petrol işleriyle
Meşgul oluyor

İzmirdeki tetkiklerini bitiren İktisat Vekili Celâl Bayar, refakatinde İzmir me'b'usu Osman Aksoy, Vekâlet memuru müsteşarı Ali Rıza, İş Bankası umumî müdürü Muammer Eriş, Ziraat Bankası umumî müdürü Kemal Zaim, İktisat Vekâleti ölçü ve fiyatlar umumî müdürü Nizameddin Ali olduğu halde dün şehrimize gelmiş ve bir çok zevat tarafından karşılanmış-tır.

İktisat Vekili şehrimizde benzin fiyatını tetkik ve tesbit ile meşgul olan heyetimiz izahat alacaktır. Vekilin şehrimizde bulunduğu günler içinde bu meselenin de halledilmesi ihtimali çok kuvvetlidir.

Ziraat Bankası umumî müdürü Kemal Zaim, dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

TELGRAF HABERLERİ

İsveçliler Türkiye ile dostluğa büyük ehemmiyet verirler,,

Stokholmda İsveç Hariciye Nazırile Ali Çetinkaya arasında samimî nutuklar taati edildi

Stokholm 20 — İsveç ajansı bildiriyor. Hassellbacken yaz lokantasında, İsveç hükümeti, Bay Ali Çetinkaya şerefine büyük bir akşam ziyafeti vermiştir. Ziyafette İsveç hariciye nazırı B. Sandler, münakalât nazırı B. Forslund, müdafaa nazırı B. Nilsson ile nezaretçiler yüksek memurları ve bir çok endüstri mümessilleri hazır bulunmuş -

nun gibi, siz de İsveçliler hakkında aşağıdaki hükmü söyleyebileceksiniz - dir:

«İsveçliler, Türkiye ile dostluğa büyük ehemmiyet verirler.»

Kadehimi, Türkiye - İsveç dostluğuna ve Türkiye Reiscumhurunun şerefine kaldırır ve misafirlerimizin sıhatlerine içerim.

Ali Çetinkayanın cevabı

B. Sandler'in bu nutkuna B. Ali Çetinkaya aşağıdaki cevabı vermiştir: Ekselans.

İsveç hükümeti namına bize söylemiş olduğunuz sözlerden dolayı cidden mütehasşisim. Nazik davetinize icabet etmekle bahtiyarlık duymaktayım. Bu suretle kültür sahasında en yüksek dereceyi bulmuş olan ve endüstri sahasında başkalarına haset ile bakmıyacak bir vaziyette bulunan asil milletinizi yakından tetkik edebileceğim.

İki yüz senelik uzun zamandanberi, İsveç - Türkiye münasebetleri azalmamış, bilâkis daha sağlam yeni bir esas üzerinde takviye bulmuştur. Bu yeni esas, iki memleket arasındaki ekonomik ve kültürel bağlardır. Bütün milletinin büyük bir sevgi ile bağlı bulunduğu hükümdarının, Majeste Gustav'ın idaresi altında refah içinde yaşayan İsveç, sulh içinde bir asırdan fazla bir zaman fasilasız devam eden bir çalışmanın verdiği büyük tecrübesini

Türkiyenin emrine tahsis etmiştir. Bu müddet zarfında, İsveç teknisyenleri, bilgilerini ve endüstrilerini en yüksek dereceye kadar çıkarmış bulunmuştur. Türkiye, İsveç mühendislerinin ve teknisyenlerinin kıymetli yardımlarını istemekle, İsveç'in bu uzun gayretinin semerelerinden istifadeyi bilmıştır.

İsveç'te, maalesef pek kısa olacak bulunan ikametimizden unutulmaz hatıralar götürüreceğimize hiç şüphe yoktur. Sözlerimi şu kelimelerle bitirmek istiyorum:

İsveçliler, yaptıklarını iyi yaparlar..

Rey toplayan makineler

Stokholm 20 (A.A.) — İsveç ajansı bildiriyor:

Ali Çetinkaya, İsveç telefon servisini tetkik etmiş ve Stokholmun cenup kısmında telefon otomatik istasyonunu görmüştür. Bilhassa parlamento sarayına giderek orada, elektrikle rey toplıyan makineleri ve tesisatı tetkik etmiştir. Zira, Türkiye hükümetinin Ankaradaki Büyük Millet Meclisinde aynı tarzda bir tesisat vücuda getirmek niyeti vardır. Oricsson telefon sosyetesı, yüz bin kuron mukabilinde bu tesisatı yapmak üzere bir teklif yapmıştır.

Oricsson sosyetesı direktörü Holm, Türk misafirler şerefine bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette müdafaa nazırı Nilsson ile daha bir çok yüksek zevat hazır bulunmuştur.

Telsiz telgrafın babası Markoni öldü

Dün gece gelen telgraflar bütün İtalyanın matem içinde olduğunu haber verdiler:

— Markoni öldü, ölüm haberi de kendisinin icat ettiği telsizle bir saniye içinde bütün memleketi dolandı. Yeise gark etti, dedier.

Hakikati ifade etmek için matem girenin sadece İtaya değil bütün dünyaya fen âlemi olduğunu söylemek lazımdır. Muhakkak ki Markoni'nin ölümü her tarafta aynı teessürü uyandıracak, arkasında büyük bir boşluk bırakacaktır.

Guglielmo Marconi, Türkçe imlâsı ile Markoni 1874 senesinde İtalyanın Bolonia şehrinde doğdu. İlk tahsilini Livourn şehrinde yaptı, bitirince Bolonia üniversitesine geçti ve daha 1895 yılından itibaren telsiz telgraf işle meşgul olmaya başladı. Elektrik mevceleri sayesinde iki nokta arasında tele ihtiyacı olmadan konuşulabileceği iddiasında idi, tecrübeler yapıyordu, deliller gösteriyordu. Fakat o zaman onun bütün iddiaları İtalyada fazla ciddiye alınmadı.

Marconi İngiltereye geçti, keşfini anlattı, bir çok müzaheretler gördü ve daha 1896 yılında ilk ihтира vestboun aldı ve hemen İngilterenin Vestboun - Park şehrinde tecrübeler yapmaya koyuldu. Bu tecrübelerin hepsi de muvaffakiyetle neticelenince Bristol kanalında yekdiğerinden (15) kilometre uzaklıkta kâin iki nokta arasında birer telsiz istasyonu tesis edildi.

İtalya hükümeti şimdi vaziyeti anlamıştı. Markoniyi çağırdı. Markoni de memleketine dönerek La Spezia'da birer telsiz istasyonu yaptı. Bu istasyon bir alma cihazını hâmil olan gemilerle (18) kilometre uzaktan konuşmaya muvaffak oluyordu.

Markoni tekrar İngiltereye geçti Bu defa mesafeyi daha uzatarak Sallisburg ile Batk arasında 50 kilometreden konuşmaya muvaffak oldu. O zaman Dublin şehrinde Ekspres isminde

Markoni ve zevcesi

bir gazete çıkıyordu. Bu gazete gazetecilik tarihinde ilk defa olarak telsizle haber almaya başladı ve Kingstovnda yapılmakta olan deniz yarışlarının neticelerini bir hafta müddetle hep telsizle alarak neşretti.

Bunu müteakıp Markoni Kraliçe Vioktryanın Osborn'daki malikânesi ile yatı arasında telgraf muhaberesi tesisine muvaffak oldu.

Markoni'nin telsiz sahasında bilâhare temin ettiği harikaları saymaya lüzum görmüyoruz. Yalnız şunu ilâve edelim:

Son zamanlarda hususî yatı içinde gizli tecrübeler icrası ile meşguldü ve kendisine bir tayyareyi elektrik mevcesı ile düşürmek, veya bir mühimmat deposunu elektrik mevcesı ile uzaklardan patlatmak gibi niyetler atıyordu. Hatta bu düşüncelerin mühim bir kısmını kuvveden fiile çıkardığı söyleniyordu. Biraz daha ileri giderek keşif haline gelen bu projelerin Habes

Hatay Türklerinin vazifeleri nelerdir?

Hatayda Türk nüfusu ne kadar kuvvetli ise Hatay parlamentosunda da Türk nüfuzu o kadar kuvvetli olmalıdır

Yeni rejime giren ve yakında bu rejim mucibince küçük bir parlamento sahibi olmak üzere seçim işlerine başlayacak olan Hatayda Türklerin büyük bir vazifeleri vardır. Bütün Hatayda nukim olsun veyahut Hatay haricinde bulunsun her Hataylı Türkün ilk vazifesi, evvelâ kendisinin Hatayla olan vatanşahlık alâkasını tesbit etmektir. Meselâ, Türkiye topraklarında oturan bir çok Hataylı vardır ki bunlar, Hataydaki nüfus kayıtlarını, dünkü nüshamızda yazdığımız şeraite göre, hemen yaptırmaya teşebbüs etmelidirler. Bu, onlar için millî bir vazifedir. Çünkü Hataydaki Türk nüfusu ne kadar kuvvetli ise Hatay parlamentosunda da Türk nüfuzu o kadar kuvvetli olmalıdır.

Hataylının ikinci vazifesi bundan sonra gelir. O da, Hatayda intihabat hazırlıklarında bizzat bulunup, kendisini, Milletler Cemiyeti tarafından tayin edilen delegelerden mürekkep komisyonlar karşısında «Türk» olarak kaydedtirmekten ibarettir. Çünkü Hatay halkı, Türk, Arap, Alevi, Ermeni, Ortodoks diye beş cemaate ayrılacaktır. Hatay halkı bu suretle cemaatler halinde kaydedildikleri zaman, cemaatlerde kayıtlı olan intihap hakkını haiz bulunan nüfus miktarına göre de Hataylıların parlâmentododa âzalık hakları olacaktır. Yani, hangi cemaatin, kaydedilmiş nüfusu fazla ise o cemaatin parlâmentodaki meb'us miktarı da fazla olacaktır.

Bununla beraber Cenevre kararlarına göre, Hatay statüsü parlâmentodaki meb'usların adedi için asgarî bir nisbet kararlaştırmıştır ki bu da şöyledir: Türk cemaati için asgarî 8

- Alevi cemaati için asgarî 6
- Arap cemaati için asgarî 2
- Ermeni cemaati için asgarî 2
- Ortodoks cemaati için asgarî 1

Bunların adedi on dokuz ediyor. Halbuki parlâmentoda kırk kadar âza bulunacaktır. Geriye kalan 21 âza, hangi cemaatin nüfusu fazla ise ona ait olacaktır.

Şu halde Hataylıların birinci vazifeleri Hatay vatandaşlıklarının tesbiti, ikinci vazifeleri de cemaat kayıtlarının yapılması için zamanında Hatayda komisyonlar karşısında vücutlarını isbat etmektir. Türkiyede bulunan bir çok Hataylının bu vazifesini ifa etmesi için zamanında oraya gitmeleri bunlar için millî bir borçtur.

Hatayda intihaplar iki derece ile yapılacaktır: Cemaat sicillerine kaydedilen her yüz adet birinci derece münahip için bir tane ikinci derece münahip olacaktır.

İntihap dairesi «Kaza»dır. İntihap şubesi «Nahiye» yahut şehirlerde «mahalle»dir. Lüzumu takdirinde aynı nahiye de iki intihap şubesi tesis edilebilecektir. Meclis âzası, ikinci derece münahipler tarafından intihap olunacaktır. Birinci kayıt muamelesi aleni beyan ile olup asıl intihabatta her iki derece intihap hafi rey ile vuku bulacaktır.

Namzetlerin cetvelleri cemaatlere göre tertip olunur. Her münahibe yalnız, mensup olduğu cemaatin namzetler listesini havi bir tek varaka verilecektir. Birinci derece münahipler bu cetvelden istediklerini çizerek kalanlarını ikinci derece münahip olarak seçerler. Bu ikinci derece münahipler de aynı tarzda meb'usları intihap ederler.

İspanyada şiddetli muharebeler oluyor

Madrid 20 (A.A.) — İki gündenberi düşmanın şiddetli bir tazyikte bulunduğu Brunete-Quijorna-Villanueva del Pardillo cephesinde âsilerin hareketi tevakuf haline gelmiştir. Âsiler, Villâ Franca del Castil üzerine de hücumlarda bulunmuşlar ise de geri püskürtülmüşlerdir.

harbi esasında İtalya ordusu tarafından tatbik edilmesini bekleyenler bile vardı. Bilâhare intizar boşa çıkınca İtalyanın Habes işi gibi ehemmiyetsiz bir meselede hayatî ehemmiyeti haiz keşifleri meydana çıkarmak istemediği ileri sürüldü. Fakat bize öyle geliyor ki Markoni dimağının bütün kabiliyetlerini vermeye vakit bulamadan, fen hesabına pek mevsimsiz olarak ölmüştür.

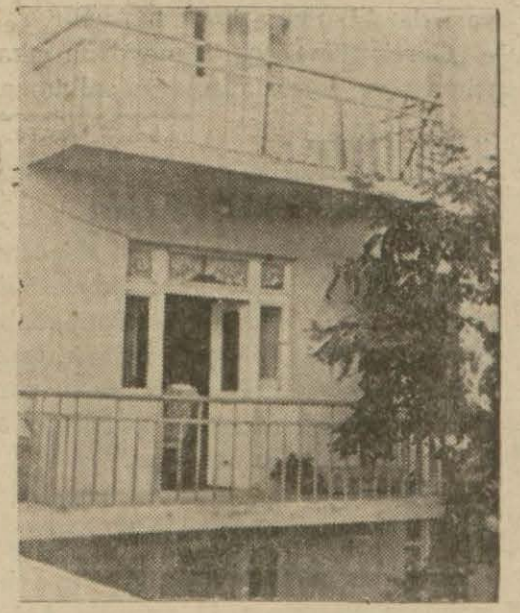
Dün bu hususta gelen telgraflar şunlardır:

Roma 20 (A.A.) — Guglielmo Marconi, 63 yaşında olduğu halde saat 3,30 da ölmüştür. Kalp sektesinden vefat etmiş olduğu zannolunmaktadır.

Roma 20 (A.A.) — Markoni'nin ölümünün bais olduğu teessür ve heyecan son derecededir. Halk, müteveffanın ikametgâhı yakınında birikmiştir. B. Musolini, müteveffanın ikametgâhına giderek nâşi huzurunda eğilmiş ve Markoni'nin dul zevcesile ailesine taziyetlerini beyan etmiştir.

Roma 20 (A.A.) — «Telsiz telgrafın babası» ve krallığın senatörü Guglielmo Markoni'nin ölümü haberi, kendisinin sıhhati pek yerinde olduğu malûm olduğundan dolayı, büsbütün teessür uyandırmıştır. Dün kendisi vahim olacağını hiç te aklına getirmemiş olduğu bir rahatsızlık hissetmiş, bazı taahhütlerini ve bilhassa B. Musoliniye vermiş olduğu bir randevuyu tehir etmiştir. Markoni vefat ettiği zaman yanında zevcesi ve iki doktor bulunuyordu. Markoni, araştırmaları ile telsiz telgrafcılığın inkişafına en ziyade yardım etmiş olan âlimlerden biridir. Kendisi bir çok ecnebi akademilerinin âzasından bulunuyordu ve Nobel fizik mükâfatını almıştı.

Ankarada garip bir vak'a

Vak'aya sahne olan Tayyare apartmanının arka balkonu

Ankara 19 (Hususi) — Bir kaç gece evvel Yenışehirde garip bir vak'a olmuştur. Sarhoş ve şüpheli hali devriye gezen polislerin nazarı dikkatini celbeden bir şahıs takip olunurken, bir aralık gözden kaybolmuş; fakat civarda yükselen bir feryat izini kolaylıkla meydana çıkarmış. Bir müessesede çalıştığı ve kazancı pek te fena olmadığı bilâhare anlaşılan bu şahıs bulvar üzerindeki Tayyare apartmanının birinci katındaki daireye arka balkondan atharak girmiş, fakat holde yatan bir misafirin uyanması üzerine kaçmaya teşebbüs etmiştir. Bu dairede oturan Feridin kayınbiraderi doktor Ziya bu beklenmeyen gece misafirini yakalamak istemiş ise de, girdiği açık kapıdan balkona ve balkondan da bahçeye atılan adam yere düşerek yüzünden yaralanmış ve bayılmıştır. Apartman halkının çığı üzerine yetişen polis memurları ve bekçi sarhoşu merkeze götürmüşler, evvelâ kendisini tedavi ve sonra da ifadesini almışlardır. Evrakı ile birlikte mahkemeye verilen bu şahıs hakkında mahkeme derhal kararını vermiş ve kendisini altı ay hapse mahkûm etmiştir.

Şimdi merak edilen nokta şudur: Bu adamın maksadı ne idi? Hırsızlık mı? Bir iddiaya göre, mahkûm sarhoşluktan kendisi için açık tutulan kapıyı sağlamış ve başına bu felâket gelmiştir.

Bir duvar yıkıldı, dört kişi altında kaldı, ikisi öldü, ikisi yaralı

Facia yerinde tüyler ürpertici bir sahne

Dün Beyoğlunda Perapalası arkasında feci bir kaza olmuş, iki kişi ölmüş, iki kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Perapalası arkasındaki cadde kenarında bir taş duvar vardır. Bu duvarın bulunduğu yerdeki cadde asfalttan inşa edilmektedir. Ameleler tratuvar yapmak için duvarın dibini biraz fazla derince kazmışlardır. Bu kazılış duvarın temellerinde inhiraf yapmış, duvar da yıkılmıştır.

Yıkılan duvar Perapalası bahçesi ile Gardenbarın bahçesine aittir. Ameleler burasını boylu boyunca kazacakları kâfi derecede çukur yapıldıktan sonra buraya caddenin tretuvarı beton olarak inşa olunacaktır.

Ameleler, kendilerine tarif edildiği şekilde duvarın dibini kazdıkları sırada şiddetli esen rüzgârın tesirile Gardenbar ve Perapalası bahçelerindeki ağaçların duvar dibine isabet edenleri sallana sallana duvara çarpmaya ve duvarı da sallamaya başlamışlardır.

Gerek temellerinin meydana çıkması ve gerek ağaçların sallanması

sından müteessir olan duvarın 20 metrelik bir kısmı birdenbire yıkılmıştır. Yıkılma ânı olduğundan yolda çalışan ameleler kendilerini kurtaramamışlardır. Bunlardan Abbas oğlu Kenan ile Şükrü oğlu Aziz, yıkılan taşların altında kaldıklarından ölmüşler, Rifat oğlu Tahsin ile Mustafa oğlu Hasan da ağır surette yaralanmışlardır.

Duvarın yıkılmasından biraz sonra hâdiseyi duyan ve Perapalası civarında nokta bekliyen 1468 numaralı polis İbrahim telefonla merkezi ve itfaiyeyi haberdar etmiştir. Beyoğlu itfaiyesi üç dakika sonra hâdiseye mahalline gelerek taşlar altında can veren zavallı iki ameleyi meydana çıkarmışlardır. Ağır yaralı bulunan iki amele de vak'a mahalline gelen imdadı sıhhi otomobili ile Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmışlardır.

Hâdiseye müddeumumilik vaziyet etmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır. Duvarın temellerinde inhiraf yapacak kadar derin kazılışta fenni hata görülürse mes'uller hakkında takibat yapılacaktır.

Poliste :

Bir otomobil kazası

Fındıklıda Emniyet odun deposuna ait ve şoför Yusuf Ziyanın idaresindeki 456 sayılı kamyonet Dolmabahçe camisi önünde, 13 yaşlarında Muazzeze çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Bir çocuk parmaklık üstüne düştü, yaralandı

Heybeliada'da oturan jandarma kumandanı Nazminin 11 yaşında Ayhan adındaki çocuğu evin bahçesinde oynarken demir parmaklığın üzerine düşerek, parmaklıklardan birinin, sol ayağına batmasıyla yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Dentz işleri:

Hamidiye limanımızda

Karadeniz limanlarını ziyaret etmiş olan Hamidiye Mektep gemisi dün seyahatten dönmüştür.

Bir sandal devrildi

Sirkeci iskelesine mensup 3955 numaralı Harun oğlu Davuda ait sandal Sütlüceden yüklediği 20 kalıp buz ile Kadıköyüne giderken Sarayburnu önlerinde dalgaların tesirile sandal devrilmiş ve içindekiler denize düşmüşlerdir. Kazayı etraftan görenler yetişerek sandalcı ile sandalda bulunan ve denize düşen Rifat oğlu Ömeri kurtarmışlardır.

Edirneye gönderilen mevkular

Mahkûmlar vapurdan çıkarıldıktan sonra

Dün İzmir vapur ile İzmir hapisanesinden 131 mahkûm getirilmiştir. Jandarmanın tahtı muhafazasında getirilen bu mahkûmlardan bir kısmı Edirne'deki büyük hapisaneye gönderilecek, mahkûmiyet müddetlerini orada geçireceklerdir.

Tifoya karşı yeni tedbirler

Üstü açık mecralara sönmemiş kireç dökülecek, çürük ve bozuk meyvalar imha olunacak

Şehirde tifo vaziyeti eski vaziyetini muhafaza etmektedir. Son yirmi dört saatte tesbit edilen tifo vak'aları 27 dir.

Dün toplanması mukarrer olan sıhhat meclisi içtimamı gelecek haftaya bırakmıştır. Bir hafta daha yeni tedbirler almak suretile tifonun seyri değiştirilmeğe çalışılacaktır.

Bu yıl ilk tifo vak'ası görülüşünden bu ayın on beşine kadar belediye hutları dahilinde tesbit edilen tifo miktarı 610 dur.

Ezik ve çürük meyvaların tifonun sirayetinde başlıca âmil oldukları göz önüne alınmış ve bunları imhası takarrür etmiş, karar tatbiki başlanmıştır. Karar tatbiki başlanmaz da 70 kilo meyva imha edilmiştir. Kırkçeşme ve Halkalı suları ile bütün hazneli çeşmelerde fenni ve tıbbî tathirat yapılması kararlaştırılmış, sular idaresine emir verilmiştir. Kırkçeşme ve Halkalı suları ilaçlanacak, çeşme hazineleri de dezenfekte edilecektir.

Bundan başka şehir dahilinde üstü açık lâğımlar kapatılacak, gerek bu lâğımlarla müteaffin yerlere, gerek üstü açık bütün mecralara hergün muntazaman sönmemiş kireç dökülecektir.

Şişli Halkevinde parasız tifo aşısı Şişli Halkevinden: Halkevimizde pazardan başka her gün saat 14 den 16 ya kadar Doktor Osman Mithadın nezaretinde parasız tifo aşısı yapılacaktır. Arzu edenlerin müracaatları,

Yerli Mallar Sergisi Hazırlığı ilerliyor

Yerli mallar sergisi hazırlıklarına büyük bir faaliyet ile devam edilmektedir. Sergide pavyonların inşaatı ilerlemiştir. Serginin muntazam olması, yerli sanayimizdeki inkişafı tebarüz ettirmesi hakkında İktisat Vekâletinin verdiği direktif tatbik olunmaktadır. Bu itibarla sergi, geçen senelerdekilerle kıyas kabul etmeyecek kadar iyi tertip edilmektedir.

Sanayi Birliği Hey'eti bugün İktisat Vekili Celâl Bayar ziyaretle serginin ikmalinden önce teftiş etmesini temenni edecektir.

İktisat Vekili Celâl Bayar, sergiyi bizzat açacağını vâdetmiş bulunduğu Vekilin bu sıkı alakası fabrikatörleri sevindirmiştir.

Başvekil Hariciye ve İktisat Vekilleriyle görüştü

Heybeliada'da istirahat eden Başvekil İsmet İnönü dün akşama doğru Beyoğluna çıkarak Perapalası oline uğramıştır.

Başvekil otelde, dün İzmirden dönmüş olan İktisat Vekili Celâl Bayar ile Hariciye Vekili Rüştü Arasla görüşmüş ve Bükreş elçimiz Hamdullah Suphiyî kabul etmiştir.

İktisat Vekili, İzmirdeki tetkikleri hakkında Başvekile izahat vermiştir.

Bükreş elçimiz de Romanya başvekilini Tatarskonun mukarrer olan Ankara ziyareti hakkında İsmet İnönü'ne ve Rüştü Arasa bazı izahatta bulunduğu söylenmektedir.

Burgaz ve Kadıköy Vapurları az daha Tekrar çarpışıyorlardı

Geçenlerde Burgaz vapur ile Kadıköy vapurları çarpışmışlardı. Dün akşam da bu vapurlar Köprüde suların cereyanı ile aynı vaziyette karşılaşmışlardır; fakat derhal lâzım gelen manevralar yapılmış, hiç bir kazaya meydan verilmemiştir.

Donanma piyangosunda kazananlar

Donanma Cemiyetinin İkramiyeli Tahvilât Piyangosunun 15 Temmuz 1937 günü yapılan 64 üncü keşidesinde ikramiye ve amorti isabet eden tahvil numaralarını gösterir cetveldir.

Keşidede İfta olunan tertip numaraları
1218 1520 3096 4325 5708 6006 7373
7598 8110 8392 8666 9195

İkramiye İsabet Eden Numaralar

İkramiye T. L.	Tetrip No.	Sıra No.
3000	3096	42
100	4325	49
50	6006	3
10	4325	32
10	3096	12
10	3096	63
10	1218	38
10	4325	14

Balâdaki tertiplerin hizalarında rilen sıra numaralarından mütebaki tertiplerin diğer sıra numaralarından 1520, 8666 No. 1 tertiplere kâmilan ti isabet etmiştir. İkramiye ve amorti bedelleri muz 1937 tarihinden itibaren tedbir dilediğindir. Amorti bedeli beher tahvil bir Türk lirası yirmi kuruştur.

İstanbul Belediyesinden:

1 - İstanbul Belediyesinin Eminönü ve Fatih şubeleri içinde 28 Temmuz 1937 tarihinden itibaren ve Beyoğlu ve Beşiktaş şubeleri içinde 5 Ağustos 1937 tarihinden itibaren arkalıkla her nevi eşya taşınması yasak edilmiştir. Bu yasak en kısa zamanda diğer Belediye şubeleri mntakalarında da tatbik edilecektir.

2 - Eminönü Belediye şubesi içinde Valideha iskelesinden Yağ iskelesine uzanan kıyıdaki hamal bölükleriyle İpçiler, Asmaaltı, Gazcılar ve Çiçekçi pazarı hamal bölükleri ve Galata cihetinde Yağlıca hamal iskelesi hamal bölüğü mntakalarında, bu mntakalarda kalmak ve hiçbir suretle dışarı çıkmaması şartıyla 1 Eylül 1937 tarihine kadar arkalık kullanmasına müsaade edilmiştir. Bu tarihten itibaren sahalar içinde de el arabaları veya diğer nakil vasıtaları kullanılacaktır.

3 - Taşıma maksadile küfecilik yapılmasına vakkaten izin verilmiştir. Şu kadar ki bu taşıma mntakalarından münhasıran küçük hacimde zatî eşya ve eşyasile havayıcı zaruriye taşınması için istifade edilecektir. Hiçbir küfeye elli kilodan fazla yük konmayacağı gibi konacak eşya da gerek yükseklik ve gerek genişlik bakımından küfeleri onbeş santimden fazla geçmeyecektir. Bavul ve çanta gibi zatî eşya ile çiçek ve fidanlar bu son kayıttan istisna edilmiştir.

4 - İskelelerde deniz vasıtalarından kara vasıtalarına yüklemeye ve boşaltma işleriyle kara vasıtalarından mağazalara ve hanlara boşaltma ve buralardan kara vasıtalarına yüklemeye işlerinde arkalık kullanılması şimdilik caizdir.

5 - Şehrin muhtelif mntakalarında bulunan araba, kamyon ve kamyonet gibi vasıtaların işleme mntakalarında müsait olmıyan dar ve dik yokuşlarda nakliyat için arkalık kullanılabilir. Ancak bu nevi eşyanın yokuşların başına kadar araba ve yahut kamyonla taşınması lâzım geldiği gibi taşınacak her parça yükün yetmiş beş kilodan fazla olması caiz değildir.

6 - Her türlü deniz vasıtalarından yalnız kıyıları kadar kömür, kum ve tuğla ve çakıl ve kereste taşınmasında arkalık kullanılmasına izin verilmiştir.

7 - Bu tenbihler şimdilik seyyar satıcılar hakkında da tatbik olunmayacaktır. (B.) [4378]

Bu akşamdan itibaren

TEPEBAŞI BAHÇESİNDE
Nev'inde yekta, emsalsiz ve yegâne Komik Soytarılar
(Max - Gustavs - Gino) namındaki
3 FRATELLİNİ'leri

Görecek ve sizi ağılatırcasına güldüreceklerdir.

Avrupanın en büyük eğlence trupu olan ve emsalsiz muvaffakiyetler kazanan YENİ VARYETE TRUPU

KONSOMASYON FİATLARINDA ZAM YOKTUR.
CUMARTESİ VE PAZAR GÜNLERİ saat 17 1/2 de
TEKMİL PROGRAMLA MATİNE

MEMLEKET HABERLERİ

Yurdda spor hareketleri

Çankırı ve Kastamonu sporcuları bir arada

Kastamonu (Husufi) — Çankırı ve Kastamonu takımları, Gazi stadında, binden fazla seyircinin önünde karşılaşmışlardır. Maçı yüzbaşı İrfan idare etmiştir. Çankırlılar güzel oynuyorlardı. Kastamonulular da kuvvetli ve isabetli şut çekiyorlardı. Bunun faydalı bir neticesi olarak, İzzet, ayağına aldığı topu kalenin çok yakınlarına kadar sürdü ve Çankırı kalesine ilk golü attı. Bu golden sonra oyun kızıştı. İki taraf ta çok gayretli, canla başla oynuyorlardı. Altıncı dakikada, Kastamonulu Sadık ta ikinci golü yaptı. On dördüncü dakikada da, Hasan, Kastamonuluların üçüncü sayısını kaydetti. Kırkıncı dakikada, Çankırı-

ular, çok güzel bir akınla ilk gollerini yapabildiler. Birinci haftaym böyle bitti. İkinci haftaymda her iki taraf ta çok sert oynuyordu. Bu sert oynamadan dolayı, Çankırlılardan Gündoğdu sağ ayağı mafsaldan yaralandı. Sertçe esen poyraz Çankırlılara yardım ediyor, akınlarını kolaylaştırıyordu. Bunun için, Kastamonulular müdafaaya çekildiler ve gol atmaktan ziyade gol yememeğe çalıştılar. İkinci haftaymda her iki taraf birer gol yaptılar, fakat ofsayttan olduğu için bu goller sayılmadı ve oyunu bire karşı üç sayı ile ve Kastamonuluların galebesile bitti. — S. Altınkalem

Trabzon (Husufi) — Mıntaka lik maçları nihayet bulmuş ve Trabzon şampiyonluğunu İdmangücü klübü kazanmıştır. Lik maçlarında gösterdiği muvaffakiyetten dolayı Trabzon muhtelit futbol takımı üçüncü umum müfettişlik tarafından büyük bir turneye çıkarılacaktır.

Bir ay devam edecek olan bu seyahatte Trabzon muhtelit takımı Giresun, Ordu, Samsun, Ankara, İzmir ve İstanbulspor mıntakalarında müteaddit müsabakalar yapacaktır. Resimde 13 ağustosta turneye çıkacak olan Trabzon muhtelit takımı görülmektedir.

Diyarbakir sporcuları

Diyarbakir (Husufi) — Türkiye atletizm federasyonu tarafından tertip edilen beş şehir atletizm müsabakaları Diyarbakirde yapılmıştır. Bu mıntakanın en kuvvetli klübü olan Diyarbakir Yıldız klübü bu müsabakalarda 26 puvania birinciliği kazanmıştır.

cularımızın İstanbula sipariş edilen tibi-seleri de gelmiştir. Her akşam muntazam şekilde ekzersizlerine devam etmektedirler. Bugün klübü idare eden gençlerin isimleri şunlardır:

Başkan: Kültür Direktörü Siyret İstemi, Kaptan: Baytar müdürü Cevdet U-nan, muhasip: Husufi muhasebe müdürü Süleyman Üner, murahhası me'sul: Encümen azasından İdris Bora, kâtip: Kültür direktörlüğü başkâtibi Turgut Güven.

Erzurumda üçüncü at koşuları Erzurum (Husufi) — At yarışlarının üçüncüsü geçen pazar yapıldı. 1400 metrelik birinci tay koşusunda Pezkeriç köyünden Celâlinin Şahini birinci, Vani efendi mahallesinden Abdülâziz'in Hur-

İncece Kırklarelinin en güzel kasabası oldu

Kırklareli (Husufi) — İncece, Edirne-den Kırklareline giden şose üzerinde ve Kırklareli vilâyetine bağlı bir nahiye merkezidir. Umumi müfettişliğin kalkınma programı burada tamamen tatbik edilmekte olduğundan İncece bugün Trakyanın en modern nahiye merkezlerinden biri haline gelmiştir. Nahiye 400 evli ve 2000 nüfusludur.

Nahiye teşkilâtında bir müdür, bir nüfus ve ziraat memuru, bir tahrirat kâtibi ve bir kooperatif kâtibi ve bir muhtar vardır. Tahrirat ve kooperatif kâtipleri orta mektep mezunu iki bayandır.

Nahiyede 10 dekarlık bir kolektif fidanlığı ve 4 dekarlık köye ait fidanlık ve 3 dekarlık gene köye ait kavak fidanlığı vardır. Bir aşım durağı, bir tavuk istasyonu ve bütün nahiye çevresinde 168 yeni tarzda arı kovana, bir tavşan istasyonu, bir selektör, bir tohum ilaçlama makinesi, bir seyyar ütü makinesi, bir köy odası, bir radyo ve bir hükümet konağı ile üç öğretmenli güzel bir mektebi vardır. Nahiyede ipek kozası yetiştirilmektedir ve koza istihsalâtı senede 100 kutuyu bulmaktadır. Bu kozalar Edirne ve bütün Trakya piyasalarında birinci derece kıymettedir.

Halk tütüncülük, pancarcılık, çiftçilik ve koyunculuk yapmaktadır. Ayrıca pamuk ta ekerler. Halk kendi elbiselerini ve çamaşırlarını yetiştirdikleri bu pamuktan dokurlar ve yaparlar. Nahiye 40506 dönüm çevresindedir. Nahiye içerisinde geçen Edirne - Kırklareli şosesinin her iki tarafına akasya fidanları dikilmiştir. Evleri tamamen beyaz badanalanmıştır.

Bundan başka nahiyenin içerisinde geçen şere üzerinde geçen sene 110 metre boyunda betonarme bir köprü yapılmış ve evvelce mevcut köhne ve ahşap köprü ortadan kaldırılmıştır. Kasabanın uzaktan görünüşü çok güzel ve şirindir. Günden güne büyük bir ehemmiyet kazanan nahiyede bu defa büyük bir park, bir havuz, bir çeşme, ve bir anıt inşasına başlanmıştır.

ma'sı ikinci, Kasımpaşa mahallesinden Ragıp Onurlunun Şahini üçüncü gelmişlerdir.

İki bin metrekil ikinci koşuda süvari teğmen Cemalın Apaşı birinci, lise öğretmeni Cevdetin Yıldızı ikinci ve Talât Kıpçıoğlunun Dilberi de üçüncülüğü kazanmışlardır.

Yalnız kısırlara mahsus olan üçüncü koşuda Hınıslı Hasan Kalkayın Sunası birinci, Kağızmanda süvari binbaşı Receb'in Leylâsi ikinci, Ahlatlı Hasan Alp Aslanın Redbanı üçüncü gelmişlerdir.

Dördüncü koşuda da Diyarbakirde yüzbaşı Hulûsinin Mes'udu birinci, Hınıslı Refikin Ceylânı ikinci, Ahlatlı Hasanın Mes'udu üçüncülüğü kazanmışlardır.

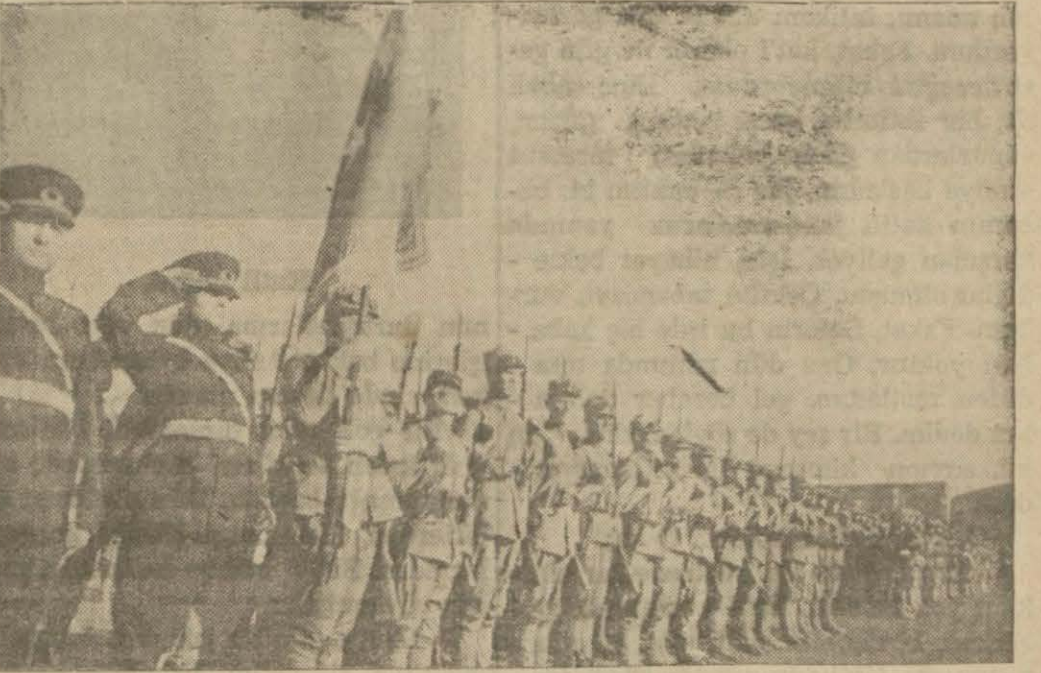
Karamanda güreşler

Karaman (Husufi) — Kazamızda Alayspor klübü menfaatine güreş müsabakaları tertip edilmiştir. Bu güreşlerde Bulgar şampiyonu Kico ile Karpuz Ahmet güreşmiş ve Ahmet yenilmiştir. Adapazarlı Cemalle Karadağlı Dimo berabere kalmışlardır. Tuna şampiyonu Corcu da Dinarlı Mehmet yenmiştir. Önmüzdeki pazar günü de askerî sahada Hava Kurumu menfaatine Türk ve cenbe pehlivanlar güreşeceklerdir.

Dün de Taksim stadında bir alayımıza parlak merasimle Sancak verildi

Dünkü merasimden bir intiba

Merasimden başka bir intiba

Dün saat 17 de Taksim stadyomunda bir piyade alayına törenle sancak verilmiştir. Merasimde Orgeneral Fahreddin Altay, İstanbul Komutan Vekili Cemil Cahit Taydemir ve General Osman Tufan ve bir çok davetliler hazır bulunmuşlardır.

Sancak bölüğü tarafından alay sancağı getirildikten sonra bando tarafından İstiklâl marşı çalınmış, sonra Orgeneral Fahreddin Altay şu sözleri söyleyerek, sancağı alay komutanı Kurmay Albay Salih Erkuş'a teslim etmiştir:

— Kahraman alay, Milletimizin timsali olan bu mübarek sancağı Büyük Önderimiz Reisi Cumhur Atatürk namına alayınız ko-

mutanına teslim etmekle bahtıyarım. Mazide büyük kahramanlıklarına biz zat şahit olduğum alayınızın bu sancağ gölgesi altında daha büyük muzafferiyetler kazanacağına şüphemiz yoktur. Bu şanlı sancak size kutlu olsun.

Orgeneralın sözlerinden sonra alay komutanı hoparlör önünde heyecanlı bir söylev vermiş ve bu sancak uğrunda kanlarının son damlasına kadar a - kıtmaya hazır olduklarını tebarüz etmiştir.

Bundan sonra asker hep bir ağızdan bandonun iştirakile alay marşını söylemiş ve geçit resmi yapılmıştır. Askerler geçerken tribünlerdeki binlerce halk kahraman askerleri heyecanla alkışlamışlardır.

70 yaşında bir ihtiyar bir otelciyi vurdu

Dün akşam saat 17 de Sirkeci'de tramvay caddesinde bir cinayet olmuş, 70 yaşında bir adam Bahrişefit oteli müsteciri Reşad Aksay tabanca ile ensesinden ve sırtından vurmuştur.

70 yaşındaki adam Âdem baba isminde kimsesiz bir ihtiyardır. Otelci Reşad Aksay ara sıra kendisine yardım etmektedir. Âdem baba dün de biraz yardım istemek maksadile otele gitmiş ve Reşad Aksaydan para istemiştir. O dakikada Reşad Aksayın parası yokmuş:

— Şimdi param yok Âdem baba demiş, başka vakit ben gene seni görürüm!

Fakat Âdem baba nedense para almadan gitmemekte ısrar etmiş, bunun üzerine Reşad Aksayla aralarında bir münakaşa çıkmıştır. Bu münakaşa esnasında Âdem baba tabancasını çekmiş, Reşad Aksaya tevcih etmiş, Reşad vaziyeti görünce kaçmak istemiş, fakat Âdem baba tabancayı ateşlemiştir.

Çıkan kurşunlardan birisi Reşad Ak sayın ensesine, diğeri de sırtına rastlamış ve ağır surette yaralanmıştır. Bu sırada otelin önünde kahve ve caddeye bakan küçük küçük sokak oldukça kalabalık olduğundan silâh sesleri telâş ve heyecan uyandırmış, herkes kaçmaya, bir kısım halk da ne olduğunu anlamak için otele doğru koşmaya başlamıştı.

Bu sırada orada bulunan sivil polis-

lerden Cevad hâdiseye müdahale etmek istemiş, henüz hırsını ve öfkesini yene-memiş olan Âdem baba bu sefer de tabancasını polis Cevada tevcih etmiştir. Fakat polis Cevad daha atik davranmış ve bir taraftan tabanca ile kendisini tehdit etmekte, diğer taraftan kaçmakta olan ihtiyarı tabanca ile bacadan yaralıyarak ihtiyarın ateş etmesine meydan vermemiştir.

Âdem baba yaralanmasına rağmen silâhını elinden bırakmamış, öteye beriye çevirerek ateş etmek istemiş, fakat tabanca inkıta yaptığı için ateş etmeğe muvaffak olamamıştır. Reşad Aksay bermutad geç gelen imdadı sıhhi otomobili ile hastaneye nakledilmiş, ihtiyar Âdem baba da tedavi altına alınmış, tahkikata müddeumumilik el koymuştur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Hasan Bey senin bakan garip hallerin oluyor.

... Methodip göklere çikardığın o adam yok mu?

... Allem etti, kalem etti, beni faka bastırdu.

Hasan Bey — Ben onun için sadece; yaşamasını bilir, işgüzar, velhasıl günün adamı; demiştin

21 TEMMUZ ÇARŞAMBA

Saat 17 de, Büyükdada, Nizam caddesinde, elektrik Şirketi şubesinde,

ELEKTRİKLE

YEMEK PİŞİRME

dersi verilecektir.

(Bayanlara mahsus)

15 Yaşındaki katilin hâkime anlattıkları

"Bir aydanberi hergün rıhtımda babamın katilini bekliyordun, onu öldürecektim ve bu kararımı herkesten saklıyordum, nihayet emelime muvaffak oldum,,

Evvelki gün, Galata rıhtımında vurdurdu çıkan yolcular arasında, babamın katili İlyası öldüren Halim ile suç ortağı Seferin, dün Sultanahmet 3 ünü sulh ceza hâkiminde sorguları yapılmış ve her ikisi de tevkif edilmiştir. Katil, sorgu esnasında hâdiseyi büyük bir soğukkanlılıkla anlattı, suçunu tamamilen itiraf etti ve şunları söyledi:

— Ben, babamın katilinin İstanbul'a getirileceğini daha bir ay evvel öğrenmiştim. O gündenberi, her sabah erkenden rıhtıma gidiyordum, babamın öldürülen adamı, intikam almak için gözlüyordum. Fakat, kat'i olarak ne gün getirileceğini bilmiyordum. Dün sabah da, her ihtimale karşı rıhtıma gittim, vapurlardan çıkan yolcuları tarassut etmeye başladım. Bir de baktım ki, babamın katili jandarmaların yanında karşıdan geliyor. İşte, nihayet beklediğim olmuştu. Çektim tabancayı, vurdum. Fakat, Seferin bu işde hiç kaba-hati yoktur. Ona dün rıhtımda tesadüfen rastladım, gel beraber dolaşalım dedim. Bir şey de söylemedim. Çünkü, sırrımı kimseye hissettirmiyordum.

Hâkim, Sefere sordu.. O da:
— Evet, dedi. Bu hâdisede bir alâkam yok benim.. Halil rıhtımda gezirken, birdenbire silâh attı, bir adamı vurdu. On adam mesafe vardı aramızda.. Ben şaşırılmışım. Oradan uzaklaşayım derken, ayağıma bir kurşun yedim. Yanımdaki tabancaya gelince, bu eski ve köhne bir silâhtır. Onu, bir maksatla taşıyıyordum.

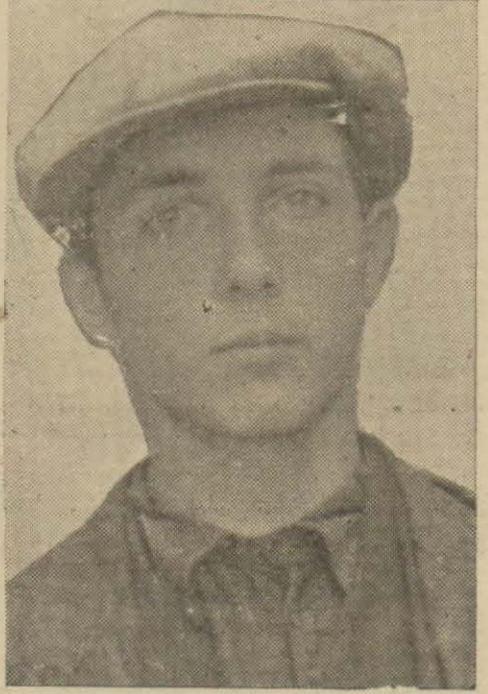
Bundan sonra Hâkim Kâmil suçluya, iki yıl evvel Bigada babası Hüsnü-yü ne sebeple vurdularını sordu. Bu suale, Halil, şöyle cevap verdi:

— Babamın bir kasaba 60 kuruş borcu vardı. İlyas da, buna kefilidi. Kasab bir gün babamdan borcunu istemiş, babam da:
— Şimdilik, veremeyeceğim diye cevap vermiş.. Bunun üzerine İlyas, babama:

— Canım bu borcu ben vereyim bari, mademki sen vermeyeceksin.. di-yince, aralarında kavga çıkmış, İlyas babamı bu kavga neticesinde vurmuş. Suçlu Halil 338 doğumlu olduğunu, on beş gün evvel 15 yaşını ikmal ettiğini de mahkemede söylemiştir.

Hekimbaşı çiftliği cinayeti davası

Üsküdar civarında, Hekimbaşı çiftliğinde çoban Ferhadı öldürme teşebbüsünden suçlu çoban Ali ve Dursu-

Katil Halim

nun duruşmalarına, dün ağır cezanın işlerine bakan Asliye 1 inci ceza mahkemesinde devam olundu.

Bir çok şahit dinlenildi, hâdisenin gizli kalan tarafları mahkemede aydınlanmaya başladı. Dün dinlenen şahitlerden, Hekimbaşı çiftliği korucularından Safer hâdiseye hakkında şunları söylemiştir:

— Ben, o gün bir işimden dolayı Hamamlyaya gitmiştim. Dönüşte, hava adamakıllı kararmıştı. Çiftliğe yakınlaşmış sırada, yolun ötesinde boğuk boğuk bir inilti işittim.

— Kim var orada, diye bağırdım. Baktım inilti devam ediyor. Karanlıkta sesin geldiği tarafa doğru gittim. Bir de ne göreyim: Ferhad, çalınların arasında, kanlar içinde yatıyor. Başında iki bıçak yarası var.. Durmadan, kan akıyor..

— Kim vurdu seni, diye sordum. Söz söylemeyecek bir haldeydi. İnlireyerek:

— Çoban Ali.. Bir de tanımadığım bir arkadaşı.. Vurdular beni.. Diyebildi. Sonra koştum, haber verdim.. yaralıyı hastaneye kaldırdılar.. Bildiğim, bu kadardır..

Reis Sadettin, şahide sordu:
— Bunların aralarında evvelce bir ihtilâf var mıydı?..

— Bir koyun meselesinden dolayı kavgalıydılar. Başka bir şey bilmiyorum..

Bundan sonra Anadolu Hisarı polis merkezi 3 üncü komiseri Ramazan dinlenildi. Komiser Ramazan hâdisenin şüphe üzerine Şükrü tarafından ihbar

HADİSELER KARSISINDA

Eş dost

Sordum:
— Eşin dostun çok mu?
Gögsünü kabarttı:
— Çok, dedi, hem pek çok.
Yüzüne, acıyarak baktım.
— Vah zavallı vah, dünyada rahat huzur görmedin ve görmeyeceksin!
— Neden?
— Neden olacak, eşten dosttan.
— Eşten dosttan mı?.. Ne münasebet?..

— Münasebeti var ki söylüyorum; eş dost için yiyecek, eş dost için giyinip kuşanacaksın, eş dost için varını yoğunu feda edeceksin ve nihayet eş dost için tabuta girip, eş dost e-lile mezara götürüleceksin..

Evinde pijamayı giyip şöyle sere serpe oturamazsın çünkü eşin dostun çoktur.. pat diye gelirirler..

Canın bir fasulye piyazı ister, niye istemesin bu sıcak günlerde herhalde yağlı koyun kapamasına tercih edilir.. canın ister amma yiyemezsin ki. Eş dost, seni fasulye piyazı yerken görürlerse ayıplarlar.

Evin şehirdedir.. herkes sayfiyeye gitmiş, iki oda bir yer tutsan sana yetişecek. Gelgelelim sen böyle düşünemezsin. Eş dost için oda ayırmak istersin, okadarına da paran yetmez. Ve nihayet sayfiyeye gidemezsin!

Mahallende bir düğün var. Komşunun evde kalmış kızı nasılsa kendine bir kocu eskisi bulabilmiş.. ma' aile gideceksiniz. Eh çıplak değilsiniz, giyecek elbiseniz var. Fakat giyemezsiniz. Orada eş dost da bulunacaklardır. Sizi eski elbiseli görmemeleri lâzımdır. Eş dosta görünmek için masrafa, borca girer yeni elbiseler yaparsın.. geline de hediye götüreceksiniz. Geline en lüzumlu şey bir tencere olabilir.. Sen de bunu bilirsin. Fakat tencereyi alıp götüremezsin, çünkü eş dost görecektir ve seni tencere getirdiğin için ayıplayacaklardır.

Her zaman eş dostla yiyecek, eş dostla içecek, eş dostla gezmeğe gideceksin.. Senin kesenin ağzı açık kaldıkça eş dostun da çoğalacak.

Sözlerim kulağına küpe olsun ve bir daha:

— Eşin dostun çok mu?
Sualini sorduğum zaman:
— Çok!
Diyip, karşında böbürlenme!

İMSET

Bu akşamki konferans

Bu akşam saat on dokuz buçukta İstanbul radyosunda Refik Ahmet Sevengil tarafından edebî fıkralar mevzuolu bir konferans verilecektir.

Şehremini Halkevinde konser ve konferans

Şehremini Halkevinde: Evimizde zeybek (muhtelif varyantlarla) Sepetçi, Köroğlu, Horun, ve Erzurum bar oyunları gençlerimize öğretileceğinden millî danslarımızı öğrenmek isteyen veya bilenlerin kaydedilmek üzere ev kâtipliğine 27/7/ 937 akşamına kadar müracaatları lüzumu ilân olunur.

olunduğunu, ancak kat'i olarak ertesi günü Kâzım imzalı bir mektupla tahakkuk edebildiğini söyleyerek, şunları ilâve etti:

— Ferhadı Ali ve Dursun 17 yerinden yaralanmışlar. Hâdiseye sebep çalınan bir koyun meselesiymiş.. Bunu, Alinin çobanı Mehmetten de soruşturduk.. aynı şeyi söyledi. Dursun, Alinin damadı olur.

Şahit Mehmet de, kendisinin Alinin yanında çoban olduğunu, vak'anın vukua geldiği gün, Ali ve Dursunun beraberce bir yere gittiklerini söyledi ve şunları ilâve etti:

Döndükleri zaman ikisinin de elleri kan içindeydi.. Alinin elinde bir bıçak, Dursunun da sopa vardı. Bana, sakın kimseye bir şey söyleme diye tenbih ettiler. Sonra da, ikisi beraber kaçtılar. Fakat, o akşam yakalanmışlar..

Bazı şahitler gelmemişlerdi. Mahkeme, gelmeyen şahitlerin dinlenmeleri için başka bir güne bırakıldı.

Fen Âleminde:

Yeni bir Edison yetişiyor

Çocukluğunu babasının tarlalarında geçiren ve basit bir tahsil gören köy delikanlısı televizyon ustası oldu

Harbi umumî nihayet bulmuştu. Amerikada İdadoda Philo T. Farnsworth adındaki 12 yaşında bir köylü çocuğu babasının küçük çiftliğinde toprakları sürmekle vaktini geçiriyordu.. Çiftlik pek tenha bir mahalde idi. En yakın şimendifer hattı 80 kilometre mesafede bulunuyordu.

Halen televizyon sistemlerinden birine ismini vermiş olan Philo T. Farnsworth ömrünün ilk senelerini mekteplerde değil, tarlalarda geçirmişti!.. Televizyonun bugünkü tekâmülü hep bu «köylü çocuğu» sayesinde elde edilmiştir.

12 yaşında iken küçük Philo akşamları tarladan döndükten sonra çiftlikteki odacığına kapanır ve kendince elektrik makineleri yapmağa uğraşır!

Uğraşa uğraşa bir grup elektrojen; samanlar için bir elevator ve bir çamaşır makinesi yapmağa muvaffak oldu!

Philo pek nadir olarak lokomotif görmüş olduğu halde küçük miyasta, fakat mükemmel bir lokomotif imaline muvaffak olmuştu.

Bundan sonra da gene küçük miyastarı bir otomobil, ve tayyareler imal etmişti.

Çiftlik civarında kütüphanesi bulunan kimse yoktu!.. Babası da kitap alacak kudrette değildi! Philo nihayet babasının ayaklarına kapandı ve kendisinden ayda bir dolar istedi. Bu para ile taksit ile elden düşme bir ansiklopedi aldı.. Gece gündüz okumağa koyuldu..

Yalnız başına kitap ve ansiklopedileri okumakla tam malûmat edinmeyeceğini takdir eden küçük Philo, günün birinde babasının atına atladı ve civar şehirdeki mektebe vardı.

Müdürü görmek istedi. Vaziyetini ve malûmatını bildirdi. Hiç olmazsa kimya derslerini takibe müsaade istedi..

Çocuktaki zekâyı lâyikile takdir eden müdür küçük yaşına rağmen onu «yüksek kimya sınıfına» kabul etti.

Dehşetli bir surette ilme susamış olan Philo gece gündüz çalıştı.. İki sene sonra otomobillerin çalışmasına mâni olacak bir elektrik tertibatı keşfetti ve bir fennî mecmuadan yirmi beş dolar mükâfat aldı..

Bu para ile kendine derhal bir pantolon bulmağa koştı. Sebebi basitti!.. Bir kaç gün sonra mektepte verilecek baloya iştirak etmek istiyordu.

Philo gün geçtikçe çalışmasına daha büyük bir hız verdi!.. Sınıfları atılacağına geçiyor; büyük büyük tecrübelerle girişiyor, yeniden yapıyordu. Sonunda muvaffak oluyordu..

On sekiz yaşına gelince televizyon sisteminin plânını tersim etmişti. Bugün kullanılmaya başlanan televizyon makineleri hep Philonun çizmiş olduğu plânın esasları üzerinde yapılmıştır.

Fakat Philo o vakit meydana getirdiği plânlar, makineler hakkında kimseyi ikna edilememişti. Çünkü vaktin fen adam-ları Philonun yaptıklarını henüz fantezi telâkki ediyorlardı..

Tecrübelerle girişmek için Philoya para lâzımdı!.. Fakat parayı verecek sermayedar çıkmıyordu.

Philo aylarca uğraştıktan sonra parasız bir şey yapamayacağını anlayınca Salt Lake Cityde George Everson adında zengin bir adamın yanında bir iş buldu.

George Everson makinelerden, elektrikten anlamıyordu. Fakat çok iyi kalbli bir adam olduğundan Philonun kendisine anlattıklarına kat'iyetle inandı, onu teşvi etti!..

Yeniden plânlar çizirdi ve onu San Fransiskoya götürdü. Philo o vakit 19 yaşında idi.

San Fransiskoya varınca plânları iki âlime gösterdiler. Âlimlerden biri Mas-sachussetsde teknoloji ensttüsü âzasını dandı. Diğer elektromagnetizm ustası idi!..

Âlimler Philonun zekâsına hayran kaldılar!.. Delikanlının malûmatının pratik sahada kendi malûmatlarından daha yüksek olduğunu itiraf ettiler.

Televizyon o zaman bocalamakta idi. Resimlerin nakli meselesi tamamilen halledilememişti!.. Başlıca engel makinenin teferüatından bulunan bir diskin icap eden sür'at ile çevrilememesi idi.. Miha-

Edisonun çocukluğu

niki vasıtalar bu sür'atli temin edemiyorlardı!..

Philo bu diskin elektron enerjisi ile çevrilmesini temin etti!..

Delikanlının bu yeni ve çok mühim keşfi «fen âlemini» altüst etti!.. Bazı fen adamları delikanlının ilâhî bir kudretle malik olduğunu ileri sürmeğe bile başladılar!..

Sıra Philoya lâzım olan büyük laboratuvarın inşasına geldi: Ortaya yeni yeni müşküller çıktı. Bunların halli için Philo bizzat uğraştı. Laboratuvarın inşası ve ikmal için elektro şimi, optik sahalarında yeniden tetkiklere girişti ve muvaffak oldu!..

Televizyon elektronik makinesinin can damarı olan katodik şualı ampul genç ve şayanı hayret âlim Philo T. Farnsworth tarafından bizzat imal edilmiştir.

O vakitte yaşı tam 20 idi.

Ortaya yeniden para sıkıntısı çıktı!.. Philonun patronu Everson ona para bulmak için çırpıp duruyordu.. Gün geçtikçe müşkülât fazlaşıyordu. Elektrik konsorsiyumlarını ellerinde tutan sermayedarlar yeni türemeğe başlayan ve müesseselerini ehemmiyetini hiçe indirecek olan bu delikanlıya para ikraz etmeğe yanaşmıyorlardı!..

Everson işin peşini bırakmadı; uğraştı ve nihayet muvaffak oldu!..

İhtiramı tekemmül ettirmek için on sene çalıştı. Fakat başlarında Radio Corporation of Amerika bulunan rakip kumpanyalar ona müşkülât çıkarmaktan bir türlü hali kalmadılar. Bu vaziyet karşısında Philo 1934 senesinde Avrupaya geldi.

Philonun Avrupaya gelişinden haber alan bulunan Alman sermayedarları kendisine derhal vâsi miyasta yardımda bulundular. Philoya her türlü teşhilât gösteren Alman müessesesinin ismi Goetz Bosch Fernsehtir. Baird namındaki İngiliz müessesesi dahi bu Alman firmasına dahil bulunmaktadır.

Garip bir tesadüf eseri: Baird namındaki bu İngiliz müessesesi de Baird namında genç bir İskoçyalıya aittir. Bu genç dahi Philo gibi ilme, fenne âşıktır. Bu da genç yaşında televizyon sahasında büyük ihtiralarla bulunmuştur.

Avrupada gördüğü bu yardımlardan azamî istifade temin eden Philo nihayet müradına nail oldu ve Farnsworth firmasını kurdu.

Halen Farnsworth müessesesinin Amerikada Filadelfia şehrinde büyük bir televizyon ve radyo istasyonu vardır. Farnsworth müessesesi Amerikanın en büyük televizyon müessesesidir!..

Pek yakın bir atide piyasaya çok ucuz televizyon makineleri çıkacaktır. Bu makineleri icat eden de basit hattâ çok basit bir tahsil görmüş olan bir köylü çocuğudur!..

Philo T. Farnsworth tetkikat ve taharriyatını televizyona hasreylememiştir!.. Radioaktivite ve biyoloji sahalarında da hi çok mühim buluşları vardır.

Onun sayesinde şimdi sütler «şuaları» vasıtasile «sterilize» edilmektedir!..

Gemilerin ve tayyarelerin sisli havada emniyet ile sefer icra etmeleri için mükemmel bir alet icat edilmiştir. Elektromanyetik sahasındaki ihtiraları ise sayılamayacak kadar çoktur!..

O. T.

GÖNÜL İŞLERİ

Mektupla evlenmek isteyen genç

Ankarada oturan bir okuyucum, bay «Ş. T.» bana zorla görüclük yaptırılmak niyetinde. «Bu hayırlı, mesut bir iştir» diyor. Bu nokta bence bir hayli şüpheli. İzdivaçta tavassut birleşmenin vereceği neticeye bakar, teşekkürü olduğu kadar lâneti de celbeder, tehlikeli bir sergüzeştir. Fakat bu kısmı geçelim, Ankarada oturan okuyucumun söylediğine bakınız: «Teyzeliğim,

«Sütununa «G. Ç.» imzasını atan bir genç kızın mektubunu dercetmişsin, bu mektubu ben de dikkatle okudum. Onun yazısında sen henüz evlenmemiş, haval peşinde kosmaktan uzak bir genç kız olduğuna kanaatine varmışsın. Bana da öyle geldi.

«Benim asıl memleketim garbi Anadolu kasabalarından birisidir. Fakat memuriyetim dolayısı ile Ankarada bulunuyorum. Yaşam 24. Ömrümün uzun seneleri mektep sıralarında geçti. Şu dakikaya kadar aşk ve hayal peşinde koşmuş bir insan değilim. Evlenme çağına geldiğim halde evlenmiyorum, çünkü sosyete hayatına karışmadığım için kimseyi tanımiyorum.

Fakat gazetenizde gördüğüm mektup bana ümit verdi, o kızın istediği şartları kendimde mevcut gördüm. Sizden ricam bu mektubumun aynı sûtunda nesridir. Genç kız bu mektubu görecektir. Evlenmek niyetinde ise size yazacaktır, ben de vasitanızla haberdar olabilirim. Hayırlı bir işdir, teyzeliğim.»

Bu dakika için bu mektup üzerinde iletir sürülecek mütaleaları tehir ediyorum. Bir müddet sonra bahse geri dönmek niyetile.

Balikesirden imzasız bir mektup aldım, yazan zat diyor ki:

— 9 senedenberi kocalı ve çocuklu bir kadınlı sevişiyoruz, ben onun tamamilen benim olmasını istiyorum. Vaziyeti kocasına anlatmayı düşündüm, kadın mâni oldu, bir müddet daha bu vaziyeti «dame etmeliğimizi» istedi, fakat ben tahammül edemiyorum.. Size soracağım..»

Zavallı adam, zavallı çocuk, zavallı kadın!.. İşte benim şimdilik söyleyebileceğim tek kelimeler!..

TEYZE

Güzel adamlar klübü

Amerika halkı mahkemeye düşen bir aşk macerası neticesinde böyle bir klübün mevcudiyetinden haberdar oldu ve muhakeme klüp âzasından birinin evlenmesiyle bitti

Geçen gün Los Angeles adliye sarayının önünde bir çok lüks otomobiller gelerek duruyor, içinden, şehrin ve civarının en kibar, en şık, en güzel kadınları çıkıyordu. Acaba adliye sarayında bir مراسم mi var, bir kabul resmi mi olurdu? Bir emri hayır için müsamere mi veriliyordu? Hayır. Sadece o gün, Vilyem Sorje isimli bir delikanlının davası vardı ve bütün kadınların ağzında onun ismi doluyordu.

Sarışın bir dilber yanındakine:
— Ne güzel delikanlı! göreceksin!
Diyor, bir başkası teyit ediyordu:
— Ben gördüm. Hakikaten güzel!

Mahkeme salonunu kadınlar doldurmuştu. Sarışın dilber ile arkadaşı, itişe kakaşa bir yer bulabildiler. Arkadaşı kanter içinde kalmıştı, homurdanıyordu:
— Bir delikanlıyı görmek bu kadar zahmete değer mi?

— Ne diyorsun. Vilyem için bütün kadınlar deli oluyor.. Santa Barbarada bir kadın yok ki onu tanımasın.. Bilsen ne iyi, ne güzel çocuktu.. Lâkin...

— Lâkin ne?
Sarışın dilber, arkadaşına ön sırada oturan genç ve gayet güzel bir kıızı gösterdi:

— İşte bu kıızı tanıdığı güne gelene kadar öyle idi. Lâkin onunla tanıştı, nişanlandılar. Artık Vilyem başka kimse ile meşgul olmamağa başladı. Fakat kızın babası bir türlü bu güzel çocuğa kızını vermek istemiyor.

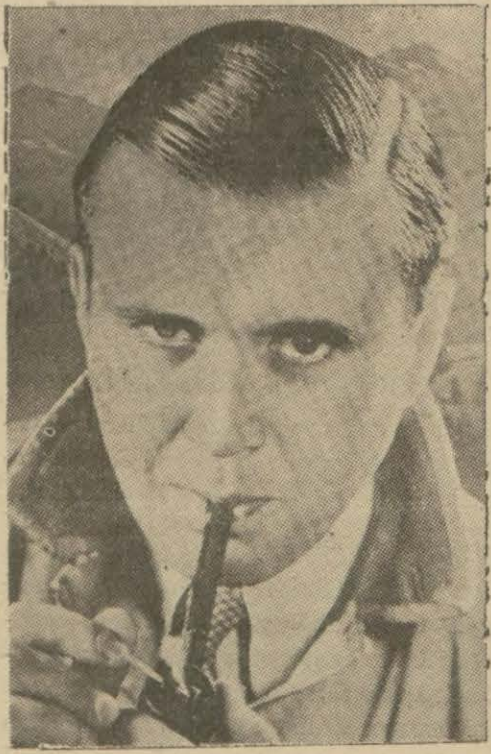
— Neden?

— Çünkü kendisi milyoner. Kızı da öyle. Vilyemin ise beş parası yok. Milyoner baba, Vilyem aleyhine dolandırıcılık davası açtı. Bugünkü muhakeme de bu! Biraz sonra, içeriye Vilyem giriyordu. Kapıdan görünür görünmez, salonunda takdirkâr bir mırıltı peyda oldu. Hakikaten sarışın dilber doğru söylemişti. Vilyem erkek güzelliğinin canlı timsali, yirminci asrın Adonis'i idi.

Hâkim sordu:

— Mister Sorje, sizin güzelliğinizden istifade ederek zengin kızları aldatmak hususunda bir usulünüz varmış, bundan dolayı aleyhinizde dava ediyorlar. Ne dersiniz? Usulünüz hakkında malûmat verir misiniz?

— Hay hay efendim, «usul», dediğiniz tebebbüsümde hiç bir fenalık yoktur. Anlatayım. Ben, makinistim. Bir seneden beri işsizim. Her tarafa baş vurdum, iş bulamadım. Bir gün aklıma bir «Güzel Adamlar klübü» kurmak geldi. O da şöyle oldu. Ben yirmi dört yaşındayım. Gayet iyi top oynarım. Mahallemde herkes beni sever, bana hürmet eder. Benim gibi futbol oynayan ve işsiz olan arkadaşla-

rim da var. Onlar da iyi, ve yakışıklı delikanlılar. Bir akşam, futbolcu arkadaşlarımı davet ettim. Birahaneye gittik, oturduk. Birer bira içtikten sonra dedim ki:

«Arkadaşlar, size bir teklifim var; dedim, hepimiz işsiz. Öteye, beriye baş vurup beş on kuruş kazanıyoruz, ve evvelce arttırdığımız bir miktar para ile geçiniyoruz amma, bunun ne zamana kadar süreceğinden haberimiz yok. Hepimiz de sağlam ve yakışıklı gençleriz. Teklifim şu: Ne miktar paramız varsa hepsini ortaya koyalım. Aramızda bir de kur'a çekelim. Kime düşerse, bu parayı ona verelim. Şıklaşsın, yüksek ve zengin kimşelerin gittikleri yerlere gidip, orada, kendisine zengin bir zevce arasın. Evlenince de, kim kaç para verdi ise, failize onu iade etsin. Ve sırasile bu usulle hepimiz birer zengin kadın bulabiliriz.»

Bu teklifim derhal kabul edildi ve yirmi genç aramızda «Güzel Adamlar klübü»nü kurduk. Garip bir tesadüf ilk kur'a bana düştü. Paraları aldım ve Santa Barbaraya gelerek, burada genç ve zengin bir kıza tanıştım, seviştik, nişanlandık. İşte bütün mesele bundan ibarettir. Nişanlının babası beni dolandırıcılıkla itham ediyor. Halbuki...

Vilyemin bu derecede samimi ve dürüst bir itirafta bulunuşu onun beraet etmesiyle neticelendi. Mahkeme salonu alkışlarla çınladı ve herkes dağıldı.

İki gün sonra, Vilyemin nişanlandığı kız, onun otele koşuyor ve bir müjde veriyordu. Milyoner babası evlenmele-rine müsaade etmiş:

— Bu kadar zeki, açık göz bir damada sahip olmak ta iyi bir iştir. Demişti.

Merak ettiğiniz şey nedir?

«Son Posta»nın ilmi sima mütehasısı fotoğrafını göndererek sual soranlara cevap vermekte devam ediyor

Fırsatlardan istifade etmesini biliniz!

Reşadiyede Ahmet Güvenç isimli okuyucumuz soruyor:

— Cereyan eden mesele arzuma muvafık şekilde hallolunacak mı?

M u v a f f a -kiyet sırlarından biri de ağırbaşlılık, ciddiyet ve dürüstlük ise de bunu istigna mertebesine vardiirmek ve daha ziyade itimat telkin edici olmak ve fırsatlardan istifade etmesini bilmek lâzımdır.

Kuvvetli enerji sahibi değilsiniz!

İstanbul M. Yavuz imzasile soruluyor:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Zekidir, içinde titiz davranır. İntizamı sever, kazandığı para ile geçinmesini bilir. Orta bir kazançta da hayatını tam zım edebilir. Başkalarına tahakküm etmek, şöhret sahibi olmak gibi

davaları yoktur. Âmirlerine kolaylıkla kendisini sevdirebilir. Enerjisi kuvvetli değildir.

Zengin olmanız bir tesadüf ve şans meselesidir

Ankaranın Afif isimli okuyucumuz soruyor:

— Zengin olacak mıyım?

Dileği bir tesadüf ve şans meselesidir, yoksa tabii temayülleri, bir sistem dahilinde çalışarak gayeye erişmeği pek vâdetmiyor. Hayal, his ve kadın meseleleri maddî mesaiye pek yer vermemiş ise sevgi maceraları rol oynayabilir. Şıklık ve iyi giyinmek ihtiyacı mal kıymeti bilmeği de davet etmelidir.

Serbest ve sokulgan değilsiniz!

Tepebaşından Necip imzasile soruluyor:

— Karakterim nasıldır?

Ağırbaşlı ve az konuşur. Entrikalı işleri başaramaz. Serbest ve sokulgan değildir. İçinden pazarlıklı olabilir. Çabuk ve sık kızmaz. Kızdığı zaman da şiddetli olmak ister.

Saadeti bizzat yaratmağa gayret ediniz!

Kütahyadan Rabia imzasile soruluyor:

— Eşim beni mes'ut edecek mi?

Dileğini mümkün olduğu kadar bizzat yaratmağa gayret etmelidir. İstenilen şeyi tedarik etmeğe imkân yoktur. Ancak heyecanlarla takviye etmek kabildir. Muhatabı mes'ut edebilir.

yorsa mukabilini beklemekte haklıdır ve bu kendiliğinden meydana gelir.

Son Posta
Fotoğraf tahlil kuponu
İsim . . . . .
Adres . . . . .

KADIN

Tayyarede resim yapan meşhur kadın san'atkâr Luis Paskalisle mülâkat

Fransız gazetelerinden:

Tayyare madeni bir şimşek gibi göğe yükseliyor. Önüne rastlayan bulutları yarıp bir an ona yol açıyorlar, sonra birleşip sıkışıyorlar.

Başında deriden tayyareci şapkası, gözlerinde gözlüğüyle ince, ufak tefek bir kadın sınırlı fakat kendinden emin bir elle onu yeni ufuklara doğru yükseltiyor.

Yeni bir tayyareci veya yeni bir rekor meraklısı kadın mı?

Hayır onun tayyaresi rekor yapmaya koşmuyor. Hayal ve güzellik toplamaya uçuyor. Bu ince, ufak tefek kadının Luis Paskal'ın göğe yükselişi onu bütün ışığı ve güzelliğiyle olduğu gibi bir tual üzerinde tesbit etmek için dir.

Göğün resmini yapmak. Küçük bir çerçeve arasına sıkıştırılmış bir tual parçasına namütenahiliğin bir parçasını sığdırmak. Yani uçan bir hayali çerçevelemek, içinde fırtınalar veya binlerce renkleri saklayan geçici bir bulutu tesbit etmek. Ne güzel fakat ne güç bir iş.

Luiz tayyaresinden iniyor. Dönüp bana bakıyor. Onun gözlerine bakarken ben de havalarda uçmuş gibi oluyorum. Çünkü onlar göğün rengile dolu. Sesimi çıkarmaya, bir şey sormaya cesaretim yok. Söze o başlıyor:

«Bonjur madmazel, benimle gelmez misiniz?»

Onu saygı ile takip ediyorum. Çünkü bu kadın büyük bir iman sahibidir. Meslek imanı.

Beni atölyesine götürüyor. Burası semada geçen saatlerin, dakikaların, hattâ saniyelerin aksi ile dolu bir yer. Suallerime başlıyorum:

— Tayyarede resim yapmak fikri sizde ilk olarak nasıl doğdu?

— O!.. Bu pek sade. Evvelâ size mesleğime ait ihtisaslarımı anlatayım.

Havacılık, edebiyatçılara her zaman güzel bir ilham membaı olduğu halde resimde hiç bir yer bulamamıştır. Neden? Ressamlara sorarsanız bunu şöyle izah ederler: «Tayyarede iken resim yapılmaz.» Halbuki ben bu hususta «Değis» la bir fikirdeyim. Onun düşüncesi şudur: «Resim, her şeyden evvel ressamın kendi hayalinden bir parçadır. Hiç bir zaman tabiatın bir «kopye» si olmamalıdır. Ressam eğer isterse ona tabiatın ancak bir iki şey ekleyebilir.

Bence de böyle. Tayyarede çizilen manzara resim için ancak dinamik bir eleman olur. Atölyesinde yani mabedinde bu manzaraya renklerle can vermek ressamı aittir.

Esasen artistler yaşadıkları devirlerin birer aynasıdır. Devrin her büyük tesiri onların eserinde görülür. Havacılığın dev adımlarla ilerlediği bir devirde resmin buna lâkayt kalmaması, garip olmaz mıydı?

İşte beni ilk defa «tayyareci ressam» olmaya sevkedecek sebepler!

— Mesleğinizde nasıl inkişaf ettiniz?

— Çok basit. Etüdleri size sıra ile göstereyim. Mademki ressamınız.

Onları seyrederken gözümün önünde göklerin bütün şiiri canlandı. Ve tayyarenin resimdeki yerini öğrendim.

İlk tablolar kuvvetli ve serbest bir elle çizilmiş, şurada tayyare hangarları, atölyeler, bu yanda (projektör)lerin kuvvetli ışığı altında bir tayyare yapmaya uğraşan işçiler, daha ötede yere oturmuş tayyare kanatları için bez dokuyan kadınlar... Daha sonra (projektör)lerle aydınlatılmış bir tayyare meydanında geceleyin uçmaya hazırlanan bir tayyare. Bu tablo bilhassa teknik bakımdan çok mükemmel. İyi görülüp, iyi çizilmiş. Belli bu meslekte vukufu olan bir insan eli onu emniyetle çizmiş.

İşte nihayet havada bir tayyare resmi. Ressamın mesleği artık yere ait bir şey olmaktan çıkıyor. Semavileşiyor.

Luiz anlatıyor:

— Mevzuda tenevvü yapmak arzusu beni fabrikadan tayyare meydanına o-

Luiz Paskalis

radan da hava yolculuğuna, göğü inceleyen inceye tetkik etmeye, onun «son-suz maviliklerini» yakından tanıyıp, devrimizin «geniş ufuklara açılmak» ihtiyacını teskine sevketti. Böylece meşhur bir tayyarecinin dediği gibi «gözün ölçemeyeceği namütenahiliğin» zevkini tattım.

Orada ışık dumanlı, renk renk ve bambaşkadır. Ben işte bunu gördüğüm gibi göstermeye uğraştım.

Sözünü kesiyorum.

Uğraştım, demeyiniz. Canlandırdım deyiniz daha iyi. Çünkü: Gözlerinize akseden o bambaşka göğü aynen lab-lolarımızda da görüyorum. Bütün canlılığı ve bütün aydınlığı.

Hakikaten tayyareden yere bakarak çizilmiş tablolarından sonra Luiz'in görüşü bir hayli genişlemiş ve yükselmiş. Meselâ: Meşhur tayyareci Maris Bastie'in Atlantığı geçişine ait tablo-sunda semayı bütün azameti ile öyle güzel canlandırmış ki..

— Hava nazırı bir «Hava ressamları» cemiyeti kurdular. Ve bana bu «cemiyetin rehberi» ünvanını vermek lüt-funda bulundular.

— Rehber! İşte ben de bu sözü arı-yordum. Evet siz yeni bir yolun, yeni bir mesleğin rehberisiniz.

— Ve bütün yol gösterenler gibi benim de önüme hep insanların ihtirası çıktı. Tam emegimin mükâfatına eriştiğim zaman karşımda erkeklerin husumetini buldum. Fakat yılmadım, mücadele ettim.

Gözleri mahzunlaşıyor. (Luiz) in bu anda, insanların küçük taraflarını bir türlü anlayamıyormuş gibi bir hali var.

Bundan sonraki tabloları hep göğü ait. Namütenahilikten koparıp önüne serilmiş olan bu gök parçalarını he yecan ve hayranlıkla seyrediyorum. Ve hiç birini seyre doyamıyorum.

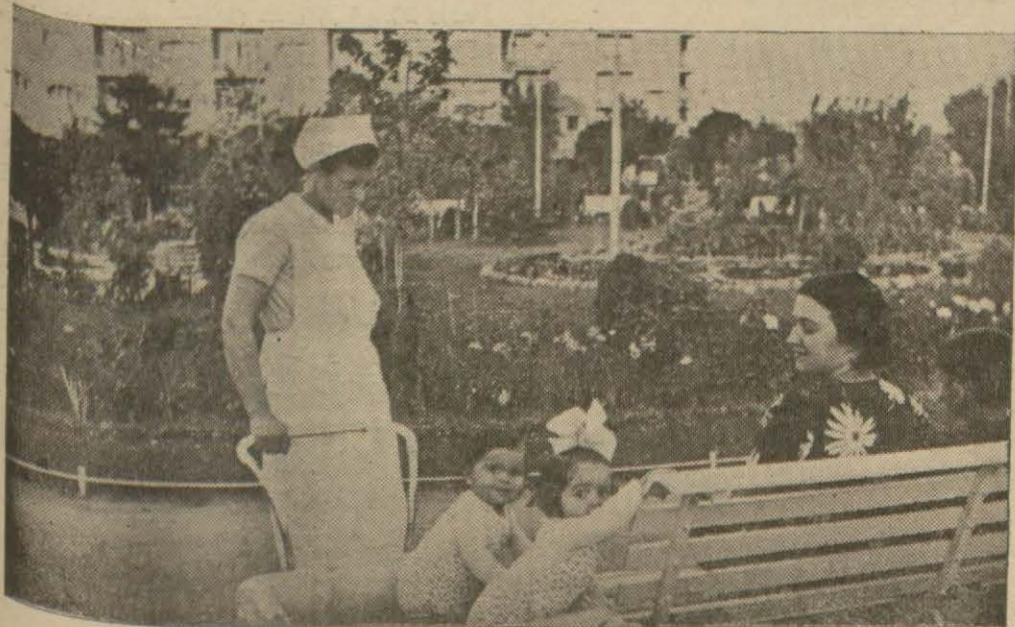
Bu tabloların hep eşsiz birer süs. Onlarda yer ve insan görünmüyor artık. Yalnız fezanın güzelliği, ve ışığın haşmeti, Sanki bir cennetisiniz. Bu cennete sizi eriştiren şey ne dini itikat ve nazariyeler, ne de felsefi düşüncelerdir. Oraya ancak kanatların mucizesile yükselebiliyorsunuz.

Luiz Paskalis arkamdaki pencereden görünen göğü gösterip bana şun-ları anlatıyor:

— «Bu»nu anlatmaya, göstermeye çalışmak belki de boş bir iddia, fakat artiste o kadar zevk veren bir şey ki... Benim eserlerim henüz istediğimi anlatmaktan uzaktır. Onları ancak, pek zengin olan modern Fransız ressamlığının işleyebileceği yeni bir çizir olsun diye teşhir ediyorum. Semayı yukarı-lardan ve baş döndüren bir hız içinde görüp çizmek modern filezofiyeye ne kadar uygun bir şeydir.

Luiz susuyor, ben bir ressam göziie eserlerini incelerken, bir gazeteci göziile de onun şiir ve hayal tarafını tetkik ediyorum. Zihnimde her iki cep-hesi de yerleşince karar veriyorum ki bu yeni meslek; bir tual'ın dar çerçevesine namütenahiliği sığdırmak san'atı, yalnız bir kadın işidir. Çünkü: gök, o hayal diyarı; ince ve durmadan değişen renklerinin karşılıklı kadın ruhundan almış gibidir.

Sıcakların artması Ankarayı tenhalaştırdı

Ankara 19 (Husuf) — Baş şehirde sezilen bir tenhalık var. Yaz dolayısıyla İstanbulla mezuniyetini geçirmeğe gidenlerin adedi hergün artmaktadır. Akşamları kalkan trenler hıncahınç doludur. Burada kalmış olanlar akşamları parkları ve umumî bahçeleri doldurmaktadırlar. Kızılayın umumî merkezinin zarif parkı bilhassa çocukların ve ailelerinin rahat nefes aldıkları bir mahaldir. Gönderdiğim resimde her akşam parka getirilen ve herkesin sevgisini üzerlerinde toplamış ikiz ve gülbüz iki güzel yavru görülmektedir.

Hatayda yeni rejim

Kont Martel, "Umumî af muhakkaktır,, diyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ser Antakyaya gelmeden evvel Kırıkhan civarında Yeniköye inmiş, öğle yemeğini Kırıkhande yedikten sonra halka hitaben bir nutuk söylemiş ve yeni rejime kavuşan Hataylıları tebrik etmiştir.

Yüksek komiser öğleden sonra gene tayyare ile İskenderuna gitmiş, orada da tezahüratla karşılanmıştır. İskenderun'da adliye sarayı önünde merasim yapıldıktan sonra yüksek komiser hükümet binasına giderek halka yeni rejim hakkında hususî beyanatta bulunmuş, bil-hassa anasının birleşmesi lüzumunu ileri sürmüştür: Kont dö Martele bu seyahati esnasında diğer dört askerî tayyare refakat etmiştir.

Geceyi Bilân civarındaki Soğukoluk yaylâsında geçiren Kont dö Martel mu-karrer program mucibince tam saat 10,30 da Antakyaya varmıştır. Kontun Antakyaya muvasalatı 21 pare top atılmak suretile ilân edilmiş, askerî kıtaat ve milisler tarafından selâmlanmıştır. Kont yarım saat süren bir askerî teftişten sonra refakatindeki zevatla belediye daire-sine gelmiş ve kendisini karşılamak üzere dairede bulunan memleket halkile ve memurlarla görüşmüştür.

Belediye salonunda kabul merasimi yapıldıktan sonra, dö Martel belediye ka-

pısının önüne geldi ve halka hitaben bir nutuk söyledi. Kontun Fransızca söylediği nutuk Türkçeye çevrildi ve Sancak tahrirat müdürü Alâeddin tarafından okundu, şiddetle alkışlandı. Nutuk en son Jan Filip adlı biri tarafından arapça olarak okundu, fakat alkışlanmadı.

Bu merasimden sonra Kont dö Martel şehirde bir gezinti yapmış ve müteakiben şerefine verilen yüz kişilik ziyafette bulunmuştur.

Yemek esnasında ayağa kalkarak Fransızca bir nutuk söyleyen yüce komiser Kont dö Martel belediye'deki sözlerini teyit eden cümleler sarfettikten sonra de-ğişen Sancak delegesi Düyöden bahsetmiş ve hülâsatan şunları söylemiştir:

«Sabahki nutkumda kâfi izahat vermiştim, bunu şimdi tefsire lüzum görmüyorum. Yalnız şu kadarını söylemek isterim ki; Sancak yeni, müstakil bir rejime giriyor, anasır arasında müteakib bir itimat görmek isterim.»

Kont dö Martel ziyafet esnasında Dür-yönün Sancağa yaptığı hizmetleri saymış ve kadehini delege Düryö namına kaldırmış ve hep birlikte içilmiştir.

Yemekten sonra bir müddet bahçede eğlenciler ve saat 14,20 de Kont Antak-yayı terk ederek geldiği yoldan Beruta dönmüştür. Sofrada bulunan gazeteciler

SPOR

Balkan Oyunlarına Hazırlık

Bükreşte yapılacak sekizinci Balkan oyunlarına hazırlık olmak üzere şeh-rimize gelecek olan Yunanlı atletlerle müsabaka yapmak üzere Ankara, Balıkesir, İzmir, Bursa ve Tekirdağ'da bulunan atletler federasyon tarafından önümüzdeki hafta içinde İstanbul'a getirilecektir.

31 temmuzda ve bir ağustosta yapılacak bu müsabakalarda iyi netice alan atletler iki ağustosta açılacak hazırlık kampına alınacaklardır.

Balkan oyunları 5 Eylül'de başlayacağından kamp bir ay kadar devam edecektir.

Millî takım, 15 ağustosta yapılacak İstanbul şampiyonasından sonra tesbit edilecektir.

Balıkesirden Raif, Bursadan Nazmi, İzmirden Cemil, Rıza Maksut, Ankara'dan İhsan, Faik, Galip, Semih Lütfü, Tekirdağ'dan Rasim İstanbul'a geleceklerdir.

Atlet Fethi dördüncü geldi

İngiltere atletizm şampiyonasına iştirak eden Galatasaraylı Atlet Fethi sı-rık atlamada dördüncü gelerek finale kalmıştır.

Konttan tahriri olarak şunu sordular:

— Sancağı ziyaretinizi yeni rejimin başlangıcı sayıyoruz. Bu itibarla ilk ic-raat ne olacaktır?

— Kont şu cevabı verdi:

«Sancağı yeni statüsünü harfiyyen tatbikten daha iyi bir şey yapamam.»

Kont Sancakta bir umumî Affın ilân edilip edilmeyeceği hakkındaki suale de: On gün içinde bir affın muhakkak oldu-ğuna cevabını vermiştir. ★

Atatürk'ün Markoni ailesine Taziyet telgrafı

(Baştarafı 1 inci sayfada,

Ekselâns Benito Musolini

İtalya hükümeti reisi

Roma

Büyük Marconinin ölümü bütün me-deniyeti yasa koymuştur. Vatanlarının en acı hissesini aldığı bu yasa cumhuriyet hükümetinin samimî surette iştirak et-mekte bulunduğu emin olmalarını ekselânsınızdan rica ederim. İsmet İnönü

Marconi ailesi

Roma

Bütün insanîyet, uğradığımız kaybı acı bir surette hissetmektedir. Bu elim je-lâkette büyük Marconinin hatırasına karşı müteheyyic tazimlerle beraber bütün sempatimden emin olmanızı rica ederim.

Kemal Atatürk

Çin - Japon harbi başladı

Tien - Çin civarında çetin muharebeler oluyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

vetlerine karşı harekete geçmiş ve şeh-rî bombardıman etmişlerdir.

Japonlara göre şehrin Çin bataryaları iskât edilmiştir. Bundan başka Peyping civarında da bazı şiddetli çarpışmalar olmuştur. Muhasamatın geniş miyasta oldu-ğu ve daha genişlemek istidadı gös-terdiği söylenmektedir.

Çin ordusunun mukabelesi

Mareşal Şan-Kay-Şek, Çin harbiye nazırı ile diğer nazırlarla görüşmek üzere bugün Nankine gelmiştir. Mareşal, Çin ordusunun her türlü mukabeleye hazır olduğunu beyan etmiştir.

Yeni Japon kuvvetleri

Diğer taraftan yeni Japon kuvvetleri-nin Tien-Çine sevk edildikleri haber verilmektedir.

Japonyanın kararları

Londra 20 (Hususî) — Japon kabinesi bugün toplanarak şimalî Çindeki vaziyeti ve bu münasebetle alınacak tedbir-leri görüşmüştür.

Kabine toplantısını müteakip hariciye nazırı Hiroto imparator tarafından kabul edilmiş ve alınan kararlar hakkında hükümdara izahat vermiştir.

Salâhiyyetdar bir memurun söylediğine nazaran Japon hükümeti asla harp iste-memekte, fakat kendisine karşı yapılan tahrikâtın durdurulmasına ısrar etmekte-dir.

Diplomatik müzakereler

Londra 20 (Hususî) — Bir taraftan askerî harekât ve hazırlıklar devam ederken, diğer taraftan diplomatik müzake-reler de yapılagelmektedir.

Nankindeki Japon maslahatgüzarını kabul eden Çin hariciye nazırı, Lukuşiao hâdisesinin muslihane bir surette halli için müzakereye hazır olduklarını ve Tokyo hükümeti tarafından yapılacak makul teklifleri nazarı itibara alacakla-rını bildirmiş, bu mealde bir beyanname de neşretmiştir.

Çarpışmalar

Pekin 20 (A.A.) — Çin - Japon müzakerelerine Tientsin'de devam edilmekte olmasına rağmen son 24 saat zarfında Lukuşiao ve Fengtai mntakalarında şura-burada bazı çarpışmalar vukua gelmiş ve iki taraf da bazı zeyyata uğramış-tır.

Endişeler

Mareşal Şankayşek'in beyanâtı, Pekin Çin mehafilinde yeni bazı endişelere yol açmış ise de Çin gazetecilerini kabul eden General Sung-Çe-Yuan, Lukuşiao hâdisesinin yakında muslihane bir hal sure-tine raptedileceği ümidini izhar eylemiş-tir.

Güçlükler

Çin menabiinden alınan haberlere gö-

re, General Simgçe-Yuan, Japon aleyh-tarı hissiyat beslemekte olan 29 uncu or-du şeflerini bazı Japon taleplerinin kabu-lü hakkında iknaa çalışmaktadır. Fakat 29 uncu ordunun geri çekilmesi de ciddi güçlükler vücuda getirir gibidir.

Yeni kuvvetler

Yabancı menabiden temin edildiğine göre, Nankin hükümeti kıt'alarından dört ilâ beş fırka Paoting ve Şişa-Şuang mntakalarına varmıştır.

Edenin beyanâtı

Londra 20 (A.A.) — Eden, Uzak şark-taki vaziyet hakkında Attlee'nun bir sual-line şu cevabı vermiştir:

Hükümet bu mesele etrafında yabancı hükümetlerle sıkı temas halindedir.

Japon tayyarelerinin Çin şehirlerini bombardıman ettiği hakkındaki gazete haberleri şimdiye kadar resmen teeyyüt etmiş değildir.

İtalyanın vaziyeti

Roma 20 (A.A.) — Uzak şarktaki hâdise-lere dair buraya gelmekte olan birbi-rini nakzeden haberler büyük bir ihti-yatla karşılanmaktadır. İhtilâfın halle-dileceği ümit olunuyor. Maamafih İtalya Uzak şarktaki menfaatlerini icabında mü-dafaa etmek üzere vaziyetin inkışafını büyük bir dikkatle takip eylemektedir.

Çinlilerin bombardımanı

Tokyo, 20 (A.A.) — Domei ajansı Pe-kinde istihbar ediyor:

Loukouchiao tahkimatını takviye ile meşgul olan Çin askerleri dün saat 17 de bir Japon devriyesi üzerine ateş açmış-lardır. Japon müfrezesine kumanda et-mekte olan yüzbaşı Yamazaki, yaralan-mıştır.

Pazartesi günü saat 21 de ve salı günü saat 2 ve 4 de Çin kıtaatı, Japon kıtaatını havan topoları bombardıman etmişler-dir. Çinliler, Japonlar tarafından Pekin ile Tiyen-Çin arasında vücuda getirilmiş olan telgraf tellerini kesmişlerdir.

Muharebe devam ediyor

Tokyo 20 (A.A.) — Harbiye nezareti, bugün fecirden itibaren Yungtinghoe nehri civarındaki Çin kıtaatının Japon kıtaatına ateş açmış olduklarını bildir-mektedir. Saat 14 den itibaren Çin kıtaatı, Papaochen ve Loukouchiao'den ilerle-meğe başlamışlardır.

Topçu düellosu

Şanghai 20 (A.A.) — Bugün Pekinin garbına bir kaç mil mesafede bir topçu düellosu yapılmış olduğu haber veril-mektedir.

Burada bu düelloların otomatik surette Japonya ile harbe girişmeği intaş etmi-yeceği mütaaleası serdedilmektedir.

Münakalât durdu

Pekin 20 (A.A.) — 40 dakika süren şid-detli top ve mitralyöz düellosundan sonra muharebe durmuştur. Pekin ile Tien-Çin arasındaki demiryolu münakalâtı tatil e-dilmiştir.

Tokyo 20 (A.A.) — Domei ajansının Nankinden aldığı bir haber:

Nankindeki Japon sefaret ve konsolos-luğu erkânı ve memurini ile aileleri, Nan-kinden harekete hazırlanmaktadırlar.

400 milyon Çinli mukavemet edecek

Londra 20 — Morning Post gazetesi, Çi-nin Japonyaya mukavemet edebileceği ve Japonyanın bu 400 milyon nüfuslu mil-le-te mücadelede müthiş surette zâfa düş-müş, yıpranmış bir halde çıkacağı mü-taleasını serdetmektedir.

Paris 20 (A.A.) — Œuvre gazetesi, ya-zıyor:

Uzak şarkta Japonya için yolun ser-best olduğu zannediliyordu. Fakat Ber-lin ile Romannı evvelinden göremedikleri şey, İngilterenin Uzak şarktaki bu yeni ihtilâf üzerine Akdenizdeki münakalâtın serbestisini istirdat etmeğe karar verme-si olmuştur.

RADYO

Bugünkü program

21 Temmuz 1937 Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Hava-dis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musiki. 19.30: Konfo-rans, Beyoğlu Halkevi namına Refik Ahmet Serengil, 20: Nezihe ve arkadaşları tarafın-dan Türk musiki ve halk şarkıları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Samahat ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans ve borsa ha-berleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve ope-ret parçaları.

Optamin Saç Eksiri

İle terbiye edilen saçlar

HAYAT

KUVVET

Kazanmış olurlar

Çünkü Optamin saç eksiri "Vitamin", cevherinden istifade edilerek ihzar edilir.

Guddelere kudret vermek su-

Bir tecrübe bin nasihatten yektir

retile saç dökülmesinin önüne geçer. Saçları temizler, büyütür, sıkılaştırır. Kepekleri düşürür ve kaşıntıyı izale eder.

"Son Posta",nın tefrikanı: 53

TUZAK

Yazan: K. R. Enson

— 3 —

Bulduklarını da beğenmedi:

— Daha olmazsa köşe başında su satarım!.. diyordu. Babasının sağlığında otomobili olduğu için elinden şoförlük de geliyordu. En sonunda Hüsametinin yanına şoför diye girdi. Fehameti gö-rür görmez, genç kadının yapmacıklarına sinirlendi. Hemen o gece arabayı garaja bırakıp kaçmayı bile düşündü. Fakat adını hırçın diye çıkarırları sus-turmak için ne iş olursa olsun yapmayı göze alması, ne olursa olsun hiç kimse ile kavga çıkarmamak için kendi ken-dine söz vermişti.

Cebinden tespihini çıkardı. Bir yan-dan onu çekiyor, bir yandan da gaze-teyi okuyordu.

Aradan ne kadar zaman geçmiş, bu-nun farkında değildi; birdenbire kula-ğının dibinde Fehametini sesini duydu:

— Çabuk, eve...

Yerinden fırladığı zaman genç kadın, çöktan otomobile binmişti. Önünde du-ran saat, gözüne ilişti: Altıyı on geçi-yordu. Demek ki Hüsametinin karısı gittiği yerde iki saat kadar kamıştı...

O akşam Fehamet kocasına dedi ki: — Yeni şoförü hiç sor muyorsun? — Ha, sahi... Nasıl?.. Memnun mu-sun? — Fena değil... Arabayı çok iyi kul-lanıyor. Eli yüzü biraz hanımablaya benziyor ama...

Hüsametinin bu kadarına dikkat et-memişti. Karısının yüzüne baktı Fehamet:

— Yazihanede senin bu kadar güzel bir daktilon olsa, ne yalan söyleyeyim, ben kıskanırdım.

Diyordu. Hüsametinin güldü:

— O kadar güzel bir adam mı? Ben yüzüne bakmadım bile.. senin gibi bir kadın artık şoförüne tenezzül etmez ya...

— Evdeki besleme kızlarla gönlünü eğlendiren erkekler yok mu? — O günden sonra İmadın lâfi bir daha geçmedi. Hüsametinin, günlerce yeni şoförün yüzünü bile görmüyordu. Fehamet, her sabah otomobille gezmeğe çıkıyor, öğleden sonra alışveriş için Beyoğluna iniyor, sonra akşam yeme-

ğine kadar tandıklarından birine gidi-yordu.

İki üç günde bir Ayvansaray'a da gi-diyor, her defasında biraz daha geç dö-nüyordu. İmadın artık hiç şüphesi kal-madı. Genç kadın, bu izbe sokaklarda mutlaka gizli den gizliye birisi ile bu-luşuyordu. Kocasına duyurmamak iç-in de kendisine ayrıca aydan aya otuz lira vermeği vadediyordu.

Bir gün uzaktan uzağa gözetlemek istedi. Fehamet, otomobilden indikten sonra, o yakınlardaki evlerin birine girmede. Bir kaç dar sokağa girdi, çık-tı. Sonra karşıya gelen ufak bir mey-dandan geçti; başka bir sokağa saptı. İmat, kendini göstermekten korktu; o meydana kadar ilerleyemedi; gözet-lemekten vaz geçti. Fakat artık iyiden iyiyeye sinirlenmişti. Bir ekmeğin parası için şoförlüğü bile göze alırken:

— Hiç olmazsa kimseye boyun iğ-mem, diyordu. Demek ki bunda da al-danmıştı. Bir genç kadına şoförlük et-menin pek o kadar kolay bir iş olmadı-ğını şimdi anlıyordu. Fehametinin bütün hırçınlıklarına, yapmacıklarına katla-nacaktı. Fakat onun böyle kuytu köşe-lerde işlediği günaha ortak olmak, ken-disine pek ağır geliyordu.

Bu kadının, böyle yıkık dökük evler-de ne işi olabilirdi? Neden bu kadar çekiniyor, duyulmaktan, görülmekten niçin bu kadar korkuyordu?.. Hem kor-kuyor, hem de haftada iki üç gün bu-raya gelip saatlerce kalmaktan vazge-çemiyordu. Demek ki hem korkacak, gizlenecek, hem de bir türlü vazgeç-ilemiyen bir işi vardı. İmad, gidip bun-

"Son Posta"nın tefriki: 19

Ölmez adamların evi

Tercüme eden: H. V.

Fransızcadan tercüme edebi roman

İhtiyarlığı ve ölümü intaç eden şey, vücüdümüzde yaşayan hüceyratın ve atomların, hayatını uzatmağa yarıyan yeni hüceyreler ve yeni atomlar tevhit etmek kabiliyetini kaybetmeleridir; genç bir vücudun, hiç bir kuvvet sarf etmeden ifa ettiği bu yenileşme vazifesini yapacak kudretin artık vücüdümüzde kalmamış olmasıdır. Şu halde, ihtiyar vücüdümüz için ifası gayri kabıl bir hale gelen bu vazifeyi, her iki vücüt için de çalışabilecek ve yükletilen yükün fazlalığını his bile etmeyecek olan daha genç ve dinç bir vücuda, ne için tahmil etmiyelim?

Buna karşı hiç kimsenin makul bir itiraz dermeyesin edebileceğini zannetmiyorum. Üstadım böyle düşünüyordu. Ben de onun gibi düşünüyorum. Oğlum ve hafidim keza.

Temeddüh makamında söyleyiyorum fakat bizim gibi yaşlı ve binaenaleyh aklı başında dört hâkimin ittifakla vermiş oldukları bir karar, yaşlarımızın nazarı itibara alınırsa kırk kişinin verdiği karara bedel ve binaenaleyh vacibülitaa olmak iktzasıdır. Bizat siz de bu hususta benimle hemfikirsiniz ümidindeyim.

İşte efendim, muhibbeniz Madam de... kendi kendilerini gençleştirmek kabiliyetini artık kaybetmiş olan bizim ihtiyar vücudlarımızın hüceyratına zindegî vermek gayesile ve kendi arzusu ile burada bulunmaktadır.

Marki (Gaspar) m elindeki enfiye kutusunun kapağı, birdenbire hafif bir gürlütle ile kapandı.

XIX

Üç ihtiyarla karşı karşıya oturuyorduk. Aramızda hiç bir değişiklik olmamış gibiydi. Hiç bir bağla bağlı değildim, serbesttim. Zahiren ayağa kalkmak, yürümek, vurmak imkânına malik bulunuyordum. Fakat zahiren! Hakikatte mukavemet edilmez bir kuvvet, ezici bir yük, her âzaman üzerine çökmüş ve kelimenin bütün manasile, bütün dehşetle beni felce uğratmıştı. Hayatımı kurtarmak, sevdiğim kadını kurtarmak için, emri ilâhî bile nazil olsa, tek parmağımı oynatacak, gözümü kırpacak kudretim kalmamıştı. Ve Marki (Gaspar) o korkunç cevabını rahat rahat bitirdi. Hiç ses çıkmadan dinledim. Vücüdümün en derin noktalarına kadar giren târifî imkânsız korku, tekallüs eden çehremde belli olmadı.

Kan emici adam şimdi susuyordu. Odanın sessizliği içinde, ara sıra vampirlerin kanat çırparak geçtiğini duyar gibi oluyordum. Marki (Gaspar), birdenbire tekrar söze başladı:

— Zabit efendi, dedi. Ümit ederim ki artık merakınız teskin edilmiştir. Şayet içinizde ufak bir şüphe, yahud izahatımda karanlık bir nokta kaldıysa, onu da izale ve tenvir etmeğe âma-deyim. Esasen fikri âcizanamca hiç bir şeyi karanlıkta bırakmamak ve meçhul her şeyi tamamilen tenvir etmek daha muvafiktir. Binaenaleyh, deminki izahatımı, teferrüata aid bazı tafsilât itasile itmam etmeme müsaadenizi ve gevezeliğimden dolayı da bir defa daha affınızı rica ederim.

Maamafih, sizi sıkıyorsam, bu izahatı dinlememekte serbestsiniz. Uyuyunuz. Uyumanıza hiç bir mani yoktur. Demin söylediklerimin iyice anlaşılması için, şimdi söyleyeceklerimin bilinmesi şart değildir. Binaenaleyh bunları dinlemesiniz de olur.

Fakat söyleyeceğim. Söylenmiş, söylenmiştir.

Şimdi artık biliyorsunuz ki muhibbeniz Madam de... bütün kalbi ve bütün vücudile bizim menfaatimize hadim olmak, bizim vücudlarımızı gençleştirmek ve yenileştirmek maksadile burada bulunuyor. Bu kadına karşı beslediğiniz büyük aşkın saikasıyla belki de daha fazla malûmat edinmek, bize bu kadar büyük menafi temin eden bu icazkâr iş hakkında daha ziyade tafsilât almak istersiniz. Bu hususta sizden hiç bir şey saklamıyacağım.

Zabit efendi, insanların ve hususile doktorların, her devirde, ihtiyar vücudlara genç kanı aşlamak için ne dereceye kadar çalışarak zihin yorduklarını izah etmeğe ve size ders vermeğe kalkışacak değilim. Aşlamak tabirile kastediğim şey, zafiyete düşen bir adamın damarlarına, sağlam vücudlu diğer bir adamın kanını zerketmekten ibaret olan ve hiç bir muvaffakiyet elde edilemeden uzun zamanlardanberi tatbik edilen o kaba saba tecrübedir.

Bu usul saçmadır ve vahşetten başka bir şey değildir. Esasen doktorlar, saçmadan ve vahşetten başka bir şey icad edebilirler mi? Bu adamlar bir cahil sürüsünden ibarettir. Asrımızda bunlara atfedilen ehemmiyeti gördükçe istikrah ediyorum. Benim yaşadığım asrın insanları daha akıllıydı.

Tabii anlamışsınızdır ki, üstadım, gayesine vüsul için, her hangi tıbbî bir usule müracaat etmiş değildir. O, kimya ve simya âlimi olmakla iftihar ederdi. Ne baytar, ne de berberdi. Tetkikatını yurtıcı bir nişterle değil, kimya âletleriyle yaptı ve aradığını buldu...

Bu keşfini hangi tarihte tahakkuk et-

tirdiğini bilmiyorum. Fakat üstadımın bir çok asırlar muammer olduğu, şüphe götürmez bir hakikat olduğuna göre, uzun ömür sırrımın pek eski tarihlerde keşfedilmiş olduğu anlaşılıyor. Bu keşfin çok eski bir tarihtenberi mevcud olduğu noktasında bilhassa ısrar ediyorum; çünkü bu, üstadımın şerefini arttıracak bir sebeptir.

Zira bu sır, manyatizma ve elektrik ilimlerinin en asri tatbikatile çok yakından alakadardır ve onlara müşabeheti vardır. Bu da, o büyük adamın yaşadığı asırdan ne kadar ileri geçtiğini isbata kâfidir.

Elektrikten bahsettiğime bakıp da üstadımın oyuncak kabilinden elektrik eğlenceleriyle vakit geçirdiğini zannetmeyiniz. O, ilmi simyanın o kadar yüksek tabakalarına kadar çıkmıştı ki her hangi bir şeyi gümüşe yahud altına tahvil etmek, onun için en basit bir iş hükümündeydi. Kaç defa kendi gözümle gördüm. Madenî bir cismin terkiyatını, başka cinsten madenî bir cisim üzerine, âdeta sihirle nakleder gibi nakletmiştir.

(Arkası var)

Bütün ıstırafların panzehiri GRİPİN

Bir tek kaşesile

Geçiremeyeceği hiçbir ağrı ve sızı yoktur

GRİPİN, baş, diş, sinir, adale, romatizma ağrılarına karşı en tesirli ilaçtır, icab ederse günde üç kaşe alınabilir.

GRİPİN, hele bu karışık bahar havalalarında nezle, grip ve bronşite karşı sizi bir kale gibi muhafaza ve rahatsızlığınızı izale eder.

Gripini tercih ediniz

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden :

İstanbul gümrükleri için daktilo alınacaktır. İsteklilerin en aşağı orta tahsil görmüş olması ve memurun kanununun dördüncü maddesinde yazılı şartları haiz bulunması lâzımdır. Bu şartları haiz istekliler ihtiyacı fazla olduğu takdirde aralarında müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin nihayet 24/7/937 Cu - martesi günü saat (13) e kadar vesikalarile müracaat etmeleri icap eder. (4417)

"Son Posta"nın Hikâyeleri Hamî

Yazan : Anton Çehov

Rusçadan çeviren : H. Alaz

Neva caddesinden buruşuk suratlı bir ihtiyar adam gidiyordu. İhtiyarın boynunda kocaman bir nişan asılı idi. İhtiyarın arkasından, âdeta sıçrayarak, kısa boylu bir delikanlı yürüyordu. Delikanlının yakasında bir kokard vardı.

İhtiyar, asık suratlı ve ciddi bakışlı idi. Delikanlı ise, düşünceli düşünceli gözlerini kırpyordu. Görünüşe göre nerede ise ağlayacaktı. İkisi de Yevalampiya Stepanoviç'e gidiyorlardı.

İhtiyarın sür'atli adımlarına zorlukla yetişebilen delikanlı:

— Amcacığım, diyordu, kabahat benim değil. Beni nafile yere isimden çıkardılar. Ben hiçbir şey yapmadım. Driankofski benden fazla içki içtiği halde onu çıkarmadılar da beni çıkardılar. O, hergün sarhoş olarak geliyor. Halbuki ben hergün sarhoş değilim. Amcacığım, ekşelâns bu işde büyük bir haksızlıkta bulundular. Bu haksızlığın derecesini size tarif edemem.

— Sus... Domuz!

— Zarah yok amcacığım, izzeti nefsi-me rağmen, ben domuz olayım. Fakat size tekrar ediyorum: Sarhoş olduğum için beni isimden çıkarmadılar. İsimden çıkarmama sebep bir fotoğraf meselesidir. Ekşelâns, hepimizin resmini ihtiva eden bir albüm hediye ettiler. Herkesle beraber ben de resim çektiymiştim. Fakat gelelim benim resmim çok fena çıkmıştı. Gözlerim patlak patlak, ellerim kütük gibi görünüyordu. Burnum, resimdeki burnum kadar hiçbir zaman uzamamıştı. Ben bu resmi albüme koymağa utandım. Çünkü ekşelânsın evine birçok bayanlar gelir. Tabii bunlar albümleri karıştırırlar. Bu arada benim resmi de görürler. Doğrusu ben bayanların gözünde kendimi küçük düşürmek istemedim. Vakıâ ben güzel değilim amma, herkes cazip olduğumu söyler. Halbuki resmim, insandan başka her şeye benziyordu. Herhalde ekşelâns Yevalampiya Stepaniç albümde benim resmim yok diye darılmış olacak. Belki de benim kibirlilik ettiğimi, yahut nizamata riayetkâr olmadığımı zannetmiş olacak. Halbuki ben pekâlâ nizamlara riayet eder bir adamım. Kili-seye giderim. Dinî merasimlerden kaçınmam. Aman amcacığım beni iyice müdafaa et! Bütün ömrümce sana dua ederim. İzzet kalmadansa ölmek daha hayırlı.

İhtiyarla genç delikanlı bir köşeyi döndüler. Daha üç sokaktan dolaştılar. Nihayet Yevalampiya Stepanoviç'in evine geldiler. Ve kapısını çaldılar. Kapı açıldı. İçeri girdiler. İhtiyar adam gence dönerek:

— Ben kabul salonuna gireceğim, dedi, sen beni kapının önünde bekle!. Senin yüzünden bu muhterem adamı rahatsız edeceğim. Allah belâni versin it!.. Sakın ha buradan ayrılm!

İhtiyar, hafif tertip kanburunu doğrulttu. Boynundaki nişanı düzeltti. Öksürdü. Ve... kabul salonuna girdi. Delikanlı kapının önünde kalmıştı. Kalbi heyecandan küt küt atıyordu. Her tarafı buz kesilmişti. Merakla:

— Acaba içeride ne konuşuyorlar? diye düşündü..

Bu sırada kulağına iki ihtiyarın sesi, mırıltı halinde, aksetmeğe başladı..

— Acaba amcam neler anlatıyor? Dinlesem mi?..

Daha fazla meçhulât içinde kalmağa

gönlü razı olmadı. Kapıya yanaştı. Kocaman kulağını anahtar deliğine dayadı ve dinlemeğe başladı. Kulağına Yevalampiya Stepanoviç'in sesi geldi:

— Hayır yapmam. Bana inanınız yapmam. Size hürmetim var Prohor Mihayliç, siz benim arkadaşısınız, sizin için her şeyi yapmağa hazırım. Fakat... Bunu yapmam. Rica ederim ısrar etmeyiniz?

— Ekşelâns, kanaatlerinize tamamen iştirak ediyorum. Bunun şımarık ve ah-lâksız bir çocuk olduğunu inkâr edecek değilim. Hattâ sizden ileri giderek bunun bir sarhoş olduğunu da söyleyeceğim. Hattâ hattâ daha ileri giderek bunun bir edepsiz, bir hırsız olduğunu önüne gelen şeyi aşırabilecek kabiliyette bulunduğunu da söyleyeceğim. Onun nasıl bir hergele olduğunu tarif etmek bile güçtür. Meselâ bugün siz ona bir iyilik yaparsınız, yarın hakkınızda bir jurnal vermesi işden bile değildir. O böyle bir ahlâksızdır. Velhasıl namussuz hergele-nin biridir. Ona zerre kadar acımayorum. Elimde olsa onu bir kaşık suda boğarım. Fakat, ekşelâns, bütün bu ricalarım annesinden ötürüdür. Zavallı kadına acıyıyorum. Sırf annesinin hatırı için sizi rahatsız ediyorum. Hergele, annesinin varını yoğunu çaldı ve rakıya verdi...

Sözün burasında delikanlı kapıdan ayrıldı. Koridorun içinde birkaç defa dolaştı. Beş dakika sonra tekrar kapıya yanaştı. Ve kulağını anahtar deliğine dayadı. Gene amcası konuşuyordu:

— Ekşelâns, annesine merhamet ediniz! Bu lütfu annesinin hatırı için yapınız! Kadıncağız, oğlu işsiz diye kederinden ölecek.

— Peki, hatırınız için bu defalık onu tekrar işe alacağım. Fakat en ufak bir şeyini görürsem derhal kapı dışarı ederim..

— Evet, evet, hergele-nin en ufak bir şeyini görürseniz derhal kovunuz!

Delikanlı gene kapıdan ayrıldı ve koridorun içinde dolaşmağa başladı. Büyük bir sevinç içinde ellerini uğuşturarak kendî kendine söyleniyordu:

— Aferin amca. Amma da bizi müdafaa etti. Hem de öyle yanık yanık söyledi ki herif ister istemez razı oldu. Cahil adam amma, akıllıca lâf söylüyor.

Bu sırada amcası çıktı. Mükedder bir yüzle:

— Seni gene işe aldı. Haydi yürü it! Delikanlı büyük bir sevinç içinde amcasının ellerine sarıldı:

— Amcacığım, dedi, çok teşekkür ederim. Sizin himayeniz olmasa ben mahvoldurdum.

İkisi de sokağa çıktılar ve evlerine doğru yollandılar. İhtiyar asık suratlı ve ciddi tavırlı idi. Delikanlı ise şen ve şatır, neşe içinde idi.

Yarınki nushamızda :

Bayan Firdevs

Yazan: İsmet Hulûsi

Bir adam zehirlendi

Darphanede kaloriferçi Abdülcelil oğlu Mustafa kalorifer ocağında ekme-k kızartıp yedikten sonra zehirlenme a-lâimi göstermiş, Cerrahpaşa hastane-sine kaldırılmıştır.

İttihat ve Terakkide on sene
17 inci kısım No. 10

Azerbaycanda son ittihatçı

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen
Benim, Ankara hesabına casuslukla ve mukabil
inkılâp ile meşgul olduğuma dair siyasî zabıtaya
yapılan, ihbarlar, sadece Bakûdan başlamış değildir

Benim bu masalları nerden bildiğim suali hatıra gelebilir. Bir çok insanları arasında yapılan işlerin sırtını muhafaza etmek müşküldür. Bakûda benimle Çeka memurları o kadar çok meşgul oluyorlardı ki anlamak istenilen noktalar hakkında ağızdan ağıza verilen talimat üzerine ötede beride yapılan tahkikata ait bütün tafsilâtın, beni sevenler tarafından bana haber verilmemesi imkânsızdı. Bir aralık iş o kadar dallanıp budaklanmış, bir takım ihbarların sahil olup olmadığını tetkik için harekete gelen memurlar, tahkikatı o kadar kesif yapmaya olaşmışlardı ki işin hiç bir gizli tarafı kalmamış denilebilirdi.

Bu masallar nelerdi?

Benim, Ankara hesabına casuslukla ve mukabil inkılâp ile meşgul olduğuma dair siyasî zabıtaya yapılan ihbarlar, sade Bakûdan başlamış değildir. Evvelce de söylemiş olduğum vehile, Tifliste de iki defa memurlar beni hıf-talarca nezaret ve takip altına almış-lardı. Orada iken benimle meşgul olan adam, Verbof isminde, galiba aslen yahudi olan, biri idi.

Bu Verbof, biraz Fransızca ve biraz da Almanca bildiği için, daha 919 da Moskova onu Balkanlara göndermişti. Bu adam, Anadolu hareketi başladığı sıralarda gizlice İstanbul'a gelmiş, orada Anadolu ile gizli münasebette bulunan muhit ile temas etmişti. O sıralarda İstanbulun bütün Türkleri ve bil-hassa Anadolu ile işleri olan tüccarları gibi millî teşkilâtla alakası bulunan bir zata, gizli teşkilât tarafından himaye ve muhafazası tavsiye edilmiş olan Verbof itilâf zabıtasının kontrolü altında bulunan İstanbul'da bir müddet kalmıştı.

Onu İstanbul'da muhafaza eden zat da, Ahmet Nurettin bey isminde bir dostumdur. Bu zat, aynı zamanda Topçu oğlu Nazmi ile de ticaret münasebetinde bulunduğu için o da kendisi ile birlikte, benim arkamdan Tiflise gelmişti.

Ahmet Nurettin, 919 dan itibaren işini gücünü ihmal edip Anadolu hareketlerine İstanbul'da yardım için çalışmış olanlardan biri idi; Verbof, İstanbul millî teşkilâtı tarafından kendisine tavsiye edilmiş olduğu için onu bir hayli müddet evinde saklamış, muhafaza etmişti.

Ben, Verbof'u, bilâhara, Ankarada tanıştım. Orada da kendisini bana tanıtmış olan Ahmet Nurettindi. Ankarada ilk Sovyet Sefarethanesinin açıldığı zamana tesadüf eden bu sıralarda Verbof, Ankarada bir kaç hafta kaldı ve her yere girip çıkarak herkesle dost oldu. Biraz türkçe de biliyordu. Kendisine fevkalâde bir ehemmiyet ve kıymet vermeğe çalışılan, biraz gayret etse «Rus inkılâbını ben yaptım!» demeye kadar varma kabiliyetinde bulunan bu adam o zamanki Sovyet sefarethanesini beğenmez, onun aleyhinde bulunurdu. Halbuki Muhtar beyin hariciye vekili ve benim de matbuat müdürü olduğum sıralarda vazifem sefir ile münasebette bulunmayacağı icab ettirdiği için, Verbof benim yanıma sokularak sefir ve sefarete erkânı aleyhinde bir hayli söz söylemişti; Sovyetlerle olan münasebetlerimiz âdeta kendi kanallere cereyan etmesini isterdi. Resmî hiç bir sıfatı olmayan bir adamla bizim münasebette bulunmamızın manası olmadığı için, ben, ipe ve sapa gelmiyen sözleri-

ni dinler ve nezaketle atlatırdım. İnkılâpların ateşli zamanlarında bu gibi insanlara çok tesadüf edilir: Vehimli, vesveseli, her şeyi kendinden ibaret zan ve bilhassa herkesi inkılâbın düşmanı farzeden bir adamdı. Bir müddet Ankarada kaldıktan sonra Rusyaya dönmüştü.

Günün birinde Tifliste karşıma çıktım. Ankarada benimle dostane konuşan bu adam, Tifliste bir iki defa beni ziyaret ederek evvelâ, ağızdan bir lâf almak üzere önüme dönüklemek tecrübesine girişti, fakat, ben defasında siyasetten çekildiğimi söyleyerek bahsi değiştirdiğim için, günün birinde patladı:

— Açık konuşalım, dedi; sen burada Ankara hesabına casusluk yapmakla meşgulsün! Lâkin gayet kurnazca hareket ettiğin için hiç işi belli etmiyorsun. Doğrusunu söyleyeyim: Ben de seni takip ettirmekle meşgulsün!

Bu tarzda casus takip edildiğini hiç görmemişim. Bu adamın Çeka nezdinde nüfuzu bulunduğu hakkında bir hayli rivayetler işitmiş olmama rağmen, ne sözü ipe ve sapa gelen, ne de hareketlerinde mana bulunan böyle bir insanın söyle bana bir fenalık yapılabileceğine ihtimal vermediğim için bu adamın sözleri beni korkutmadı. Mademki beni takip ve hareketlerimi tetkik ediyorlardı; şu halde endişe edecek bir şey yoktu; kimseye bir zararım dokunmayacağı ve kendi işleriyle meşgul olduğumu elbet anlıyorlardı. Bu gibi ahvalde kendilerinden şüphelenen ölmüyanlar için, yapılacak en iyi şey vurdum duymazlıktır; ben de öyle yaptım. Kendisini tatmin ve temin etmek üzere bir hayli söz söyledikten sonra işime devam ettim.

Fakat, inkılâbın yoktan var ettiği bu adam, dimağın malûl bir insandı. Fa-ka bir defa, kendisine sokakta rastgeldim; bana, yarı dostca ve yarı da düşmanca gülerlek:

— Seni o kadar takip ettiriyorum, fakat, bir türlü bir şey bulamıyorum!

Dedi. Bu, akıllı bir insanın sözü değildi; deliliğin bir nevi ile mecnun olduğu muhakkaktı. Bununla beraber, ben de güldüm ve hiç yoktan başıma belâ olan ve herkeste mukabil inkılâbı veya casus gören bu hasta ruhlulu adamı tekrar tatmin etmek istedim. Bu defa da bana dedi ki:

— Öyle olsaydı, sen Ankarada Sovyetlere ait işlerde sefir ile değil, benimle temas ederdin!

(Arkası var)

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Eşref Neşet), Beyazıtta: (Haydar), Samatya'da: (Teofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyüpte: (Arif Beşir), Fenerde: (Emlyad), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (İ. Halli), Karagömrükte: (Arif), Küçükpazarda: (Hulusi), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray), (Garih), Galatada: (Hidayet), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Feyzi), Beşiktaşta: (Ali Rıza), Sarıyerde: (Asaf).
Anadolu ve Adalar cihetindekiler:
Üsküdüde: (İttihat), Kadıköyünde: (Moda), (Merkez), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelladada: (Tanaş).

SON POSTA
nın
TARİHİ
TEFRİKASI
— 47 —

Yazan:
M. Rasim Özgen

Zâloğlu
Rüstem

Rüstem Giv'le hizmetçilerini kapandıkları hücrelerde bulamamıştı. Gardiyan: "Onları az evvel götürdüler,, dedi

Dedi ve heykelin içine saptı. Evvelce uzandığı yerden yana atılmış olan keçenin yerinde, bir kapak kaldırılmış, bir delik açılmıştı. Karanlık merdivenleri yavaş yavaş inmeye başladı. Bu merdivenlerin kendisini kumandanlık dairesine.. kumandanla beraber yemek yedikleri odaya götürceğini öğrenmişti.

Rüstem.. bir mahzene geldi. Burada, bir kandil yanıyordu. Kumandan, mâ-bede gelirken, bu kandili yakmış ve tekrar lâzım olursa diye söndürmeden bırakmıştı.

Rüstem kandili aldı. Tahtadan merdivenleri çıktı. Başı ile tavana dayandı. Açılan kapaktan odaya girdi. Yavaş yavaş yürüyerek dehlize bitişik kapıya geldi. Kapıyı aralıkladı. Dışarıda kimseler yoktu. Çıktı. Biraz yürüdükten sonra, oturduğu odanın önünden geçti. Şimdi, Aşağıya inen karanlıkta bir merdiven başına geldi. Buradan inecek. yer altındaki hücereye gidecekti.

Merdiven başında biraz durdu. Sağını, solunu, aşağısını dinledi. Ortalıkta bir çit bile yoktu. Hayret etti: Bu, ne kadar sessizlik, ıssızlık! Herkes.. gardiyanlar, hattâ nöbetçiler de mi uyuya kalmışlardı? Buna teessüf edecek değildi ya! Tabiatile memnun oldu. Ne âlâ! Rahat rahat, Givin, hazmetçilerin hücrelerine gidecek. Onlara, kapılarını açarak: Haydi diyecek. Onları, geldiği yollardan geçirerek kumandanlık dairesine götürcek ve gizli merdivenden de mabede çıkaracak.. orada, firar planını çizecek ve harekete geçecekti.

Rüstem.. böyle heyecanlı bir düşünce içinde merdivenleri indi. Seyrek kumandanların sömük ziyaları içinde on adımdan ilerisi güç görünür dehlize ilerledi. Çok ihtiyatlı yürüyor.. bazan duvar kenarlarına siniyor, etrafı gözeltiyordu. Epeyce yürüdüktan sonra, dehlizin gittikçe darlaştığını gördü. Soğuk bir rütubet, omuzlarını üşüttü. Bu alâmetlerden, isteği yere yaklaştığını anladı.

Rüstem.. böyle yürürken, birdenbire, yerinde sıçradı; çünkü bacaklarının arasında bir cisim yuvarlanıyordu.. «Ah!», «Of» diyordu. Çabucak kendini topladı. İğildi; bacaklarına sarılan adamın, hiç ses çıkarmasına meydan vermiyecek surette, boğazından yakaladı ve ayağa kaldırdı. Onun kısa boylu, kanbur, korkusundan titriyen bir gardiyan olduğunu görünce, boğazını bıraktı. Böyle bir biçmeye ızdırap verdiği pişman olmuş gibi yumuşak bir sesle:

— Sus! Sesini çıkarma! Susarsan, sana bir şey yapmam. Ufacık bir ses çıkarırsan seni boğarım.

Dedi. Cüce gardiyan, ses çıkarmadan, başını kaldırdı. Ricakâr bakışlarla baktı. Rüstem sordu:

— Bana doğru söyle! Mahbusların hücrelerini kaç nöbetçi bekliyor? Doğru, ha! Yalan söyleyeyim deme!

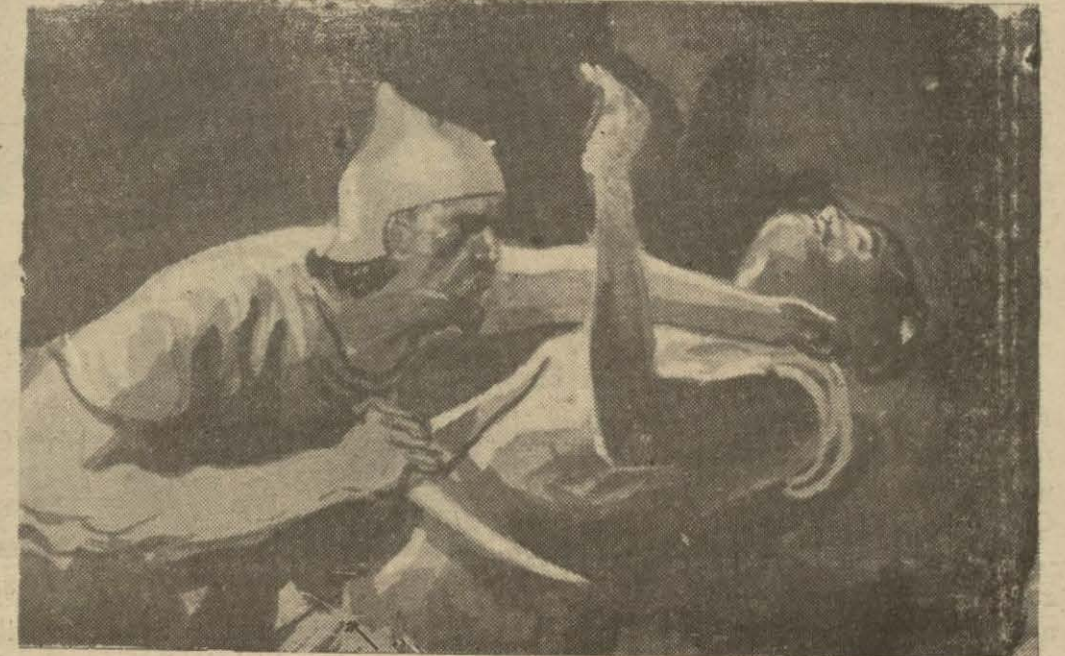
— İki!

Rüstem.. cücenin bu cevabına inandı; çünkü kumandan da, ona, burada iki nöbetçi beklediğini söylemişti. O halde, kumandanın kanaati yanlıştı; çünkü o, bu gece, nöbetçilerin artırılmak ihtimalinden bahsetmişti. İki nöbetçi, onu, yolunda durduracak bir kuvvet değildi. İkisini de birer yumrukta yere serebilirdi. Cücenin yakasından yakaladı. Onu, kendine doğru çekti ve:

— Yürü! Arkamdan gel! dedi.

Cüce, kafa tutacak halde değildi. Yakasından tutmuş olan Rüstem elinin altında sürüklenerek, yalpalyarak bir torba gibi yuvarlanıyordu. Sönük ışıklı, dar, rütubet kokan dehlize ilerliyorlardı. Burada, insan, üç adımık yerden karşındakini tanıyamazdı.

Rüstem.. nöbetçinin kendisini görmesinden evvel, nöbetçiyi gördü ve cüceyi, geriye doğru iterek nöbetçiye doğru yürüdü. Nöbetçi, onun geldiğini görünce, ilk evvel, gardiyan zannederek emniyetle ilerledi. Fakat tam ağ-

zını açacağı ve kılıcı elini kaldıracağı anda, altına yediği bir yumrukla yere yuvarlandı. Hik demeden can verdi. Rüstem, hiç durmadan yürürken:

— Bunun hesabını gördük. Çok cansızmış! Şimdi, ötekine sıra geldi. O, nerede acaba?

Derken, birinci nöbetçinin, yediği yumruğun sesini ve onun yere yuvarlanmasından husule gelen gürültüyü işiden ikinci nöbetçinin, elinde kılıcını sallayarak koşu koşu geldiğini gördü. Rüstem.. bir an kaybetmeden, onun üzerine atıldı. Nöbetçi, tehlikeyi hissederek geri çekildi ve büyük bir çeviklikle kılıcını. Rüstem başına salladı. Rüstem.. sür'atli bir hareketle yana fırladı. Kılıç, hücrelerin duvarına çarparken, Zâl oğlu ayağını kaldırdı; nöbetçinin tam göğsünün ortasına, bütün kuvvetile bir tekme indirdi. Nöbetçi, nemli toprakların üstüne bir külçe gibi göçtü. Ağzından, kan geliyordu.

Rüstem.. işini bitirdikten sonra, korkusundan duvarın dibine sinmiş olan cüce gardiyanı döndü:

— Haydi! Mahbusların buldukları hücreleri göster! İranlı mahbusların hücrelerini...

Cüce.. titreye titreye yürüdü. Parmakları ile üç hücrenin kapısını gösterdi.

Rüstem.. birinci hücreyi açtı. «Giv! Giv» diye bağırdı. Bir cevap alamayınca, hizmetçilerin isimlerini çağırdı. Gene ses çıkmadı. Rütubet kokan hücrenin içine daldı. Karanlıkta, ayaklarını yerlerde sürükledi. Ayakları, hiç bir vücuda çarpmadı. Ellerini uzattı. Yerleri yokladı. Nemli topraklardan başka bir şey tesadüf edemedi. Hücre boş.. bomboştu. İçine bir ümitsizlik üzüntüsü yayıldı.

Rüstem.. birinci hücreden çıktı. İkinci hücrenin kapısındaki kalın ağaç sürgüyü çekti. Kapıyı açtı. Gene Givi, hizmetçileri çağırdı. Cevap veren olmadı. Yerleri yokladı. Kimse yoktu. Çıldırılmış gibi, üçüncü hücreye atıldı. Burada da kimseyi bulamayınca, hücrenin önünde duran cüce gardiyanın üzerine yürüdü.

(Arkası var)

İzmir İskân Müdürlüğünden:

- 1 — Yapılacak iş: Muhtelif kazalarda yerleştirilmiş olan göçmenler için yapılacak evlere aid ilâdır.
- 2 — Menemen kazasının Maltepe köyünde 91 kâgir köy tipi tek evin muhammen kıymeti 17328 lira 20 kuruştur.
- 3 — Bergama kazasının Kınık merkezinde 20 kâgir köy tipi tek evin muhammen kıymeti 3808 lira 40 kuruştur.
- 4 — Dikili kazası merkezinde 31 kâgir şehir tipi tek ve Çandarlı nahiyesi merkezinde 158 tek ve 31 çift köy tipi kâgir evin muhammen kıymeti 46939 lira 14 kuruştur.
- 5 — Foça kazasının bağ arası mevkiinde 17 kâgir tek ve 10 kâgir köy tipi kâgir çift evin muhammen kıymeti 6557 lira 64 kuruştur.
- 6 — Kemâlpaşa kazasının yukarı Kızılcı ve Parsa köylerinde 21 tek kâgir köy tipi evin muhammen kıymeti 3998 lira 82 kuruştur.
- 7 — Torbalı kazasının Kayas köyünde 32 tek kâgir, Ahmetli 156 tek 32 çift kâgir Havuzbaşı mevkiinde 54 tek kâgir Taşkesiğinde 145 tek, 16 çift kâgir köy tipi evlerin muhammen kıymeti 89631 lira 42 kuruştur.
- 8 — Kuşadası kazasının Kalambaki çiftliğinde 29 tek kâgir köy tipi evin muhammen kıymeti 5522 lira 18 kuruştur.
- 9 — İnşa edilecek göçmen evlerine ait kereste İskân Dairesince inşaat mahallerinde aynen müteahhidine teslim edileceğine göre evlerin keşifleri mucibince muhammen kıymetten kereste tutarı tenzil edilmiş, yukarıda yazılı muhammen kıymetle kereste kıymetleri hariç tutulmak suretile hesap edilmiştir.
- 10 — İşbu inşaat anahtar teslimi suretile 13/7/937 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 11 — İhale 28/7/937 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 14 de İskân Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda ihale edilecektir.
- 12 — İhale her kaza için ayrı yapılacakından teklif zarflarının bu suretle tanzim ve tevdi mecburidir.
- 13 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenler ihale saatinden evvel 2490 sayılı kanunda tasrih edilen şekilde % de 7 buçuk muvakkat teminatlarını tediye ettiklerine dair makbuz veya banka mektubu ibraz etmeğe mecburdurlar.
- 14 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenler fennî şartname ve plânlarının ve mukavele suretlerini öğrenmek üzere Vilâyette İskân Müdürlüğünden, kazalarda İskân memurlarına müracaat etmelidirler. «2333», «4193»

Ev kadınının şeker kuponu:

29

Ev kadını, taze yemiş mevsimi geçmeden kilerini reşel ve şurupla doldur. Bu kuponları 30 gün neşredebilir. Onları hergün kesiniz, saklayınız. 30 tanesini bir seri halinde biriktirip idaremize getirenlere ve gönderenlere bir numara vereriz. Sonra ulusal ekonomiyi ve arttırma kurumunun İstanbul şubesi tarafından tayin olunacak bir günde bu numaralar arasında kur'a çekilecektir. İlk 25 numaraya yirmiş kilo, müteakip 25 numaraya onar kilo, bundan sonraki 50 numaraya beşer kilo, 250 numaraya da ikişer kilo şeker verilecektir.

ADEMİ İKTİDARA
BEL GEVŞEKLIĞİNE
en tesirli bir ilâç SERVOİN dir.

Taşraya posta ile 185 kuruşa gönderilir. Sirkeci Merkez eczanesi Ali Rıza

Çinde patlayan topa Berlin'den mi kumanda edildi?

(Baş tarafı: 1 inci sayfada)

Ya kadar yerine münhasır kalan müca-
dele hakiki bir harp halini alacak olursa
hangi ihtilâtlardan korkulur? İşte 5 tane
muadele ki, muhtemel akisleri umumi
sulhu tehdit edebilecek mahiyettedir ve
hâdiselerin seyrini takip edebilmek için
biraz aydınlatılmalarına ihtiyaç vardır.

★

Japonya Mandchouriden gayri şimalî
Çinin bir kısmını da işgal altında bulun-
maktadır. Kendisine göre hukuk ba-
durmaktadır. Çünkü eskiden yapılmış
bir çok muahedeler ona bu şekilde
hareket hakkını bahsetmiştir. Fakat Çine
göre Japonya bu işgal hareketinde hak-
göre Japonya bu işgal hareketinde hak-
sızdır, çünkü istinat ettiği muahedeler
Çinin anarşi içinde bulunduğu zaman-
larda salâhiyeti mahdut hükümlere ceb-
ren kabul ettirilmiştir. Halbuki bu -
gün Çinin muntazam bir hükümeti, bir
efkârı umumiyesi vardır ki, onlara bu es-
ki muahedeler gayri kabili tahammül gi-
bi gelmektedir.

★

Biraz tafsilât verelim:
Japonya tamamen Çinlilerle meskûn
bir Çin toprağı olan Mandchourieyi fiilen
zapt ve işgal etmiş, sonra şimalî Çinin
civar vilâyetlerine yayılmıştır ve bugün
hattâ (Pekin) şehrinin bir kaç kilometre
yakınlarında muhtelif müfrezeler bulun-
maktadır. Eski bir muahede Japonya-
ya Tien-Tsinden kalkarak Chantounga
giden demiryolunu asker kuvvetile mu-
hafaza etmek ve bu askere civarda ek-
zersis yaptırmak hakkını vermiştir. Ja-
pon askerinin (Pekin) civarına kadar so-
kulmasına müsaade veren muahede işte
bu muahededir. Fakat Çinliler bu havalide
gene aynı muahedeye istinat ederek
manevralar yapan bu Japon askerinin
mıntakalarını aşıklandı, hattâ geçen gün
(Pekin) şehrinin dışına kadar geldikle-
rini görmüşler ve bu yayılma ile bu ma-
nevranın demiryoluna muhafaza hakkı
ile hiç bir münasebeti olmadığını düşün-
müşler, harekete geçmişlerdir. İşte son
ihtilâfın başlangıç noktası budur.

Fransızların eski İndochin umumi va-
lileri Alexandr Varenne Uzak şarkta u-
zun müddet kalmıştır. O havalide yakın-
dan tanı, işlerini bilir, geçenlerde bu
memlekette uzun bir seyahat yaptıktan
sonra Fransaya döndü. Bu zat:

— Japonya sulh niyetleri ile dolu ol-
duğunu söylüyor, fakat görünüşte her
şey kendi aleyhindedir, diyor. Bu zatın
fikrine göre:

— Çin bugün teşkilâtlanma çalışması
içindedir. Bütün istediği bu kadar muh-
taç olduğu sulhtur. Fakat (Mançuri) nin
işgali ona Japonya'nın niyetlerini göste-
rince memleketin her sınıf halkında bir
hiddet dalgası uyandırmıştır. Fakat he-
nüz (Mançuri) nin idesi talebinde de-
ğildir. Zira bu memleketi ancak kuvvet
ile geri alabileceğini bilir. Onun istediği
sadece Japonya'nın daha ileri gitmeyeceğini
vâdetmesi, teminat vermesidir.

Japonya doymak bilmeyen bir emper-
yalizminin kendisine Çinin dostluğunu
uzun müddet için kaybettirdiğini niha-
yet anlamıştı. Belki bu (Pekin) civarı
nın işgali gibi Çini sinirlendirici bir me-
seleyi dostça halletmeyi düşünüyordu. Bir
kaç hafta önce iktidar mevkiinde bulu-
nan Japon hükümetinin niyeti buydu.
Fakat bugün (Tokyo) da hükmeden kim-
dir? Bugünkü kabine askerî partinin e-
lindedir ve Japon diplomasisine telkinler
veren de gene bu askerî partidir.

★

Fransa siyasi hâdiselerde Alman nü-
fuzu olup olmadığını araştırmaya ve bir
çok yerlerde Alman tesirini görmeye çok
meyyaldir. Haklı veya haksız eski Fran-
sız valisini de bu meyilde görüyoruz. Di-
yor ki:

— «Japonya - Almanya muahedesi Ja-
pon diplomasisi tarafından değil, Berlin-
de Japon askerî partisi tarafından akte-
dilmiş ve bugünkü hâdiselerin sebebi
araştırılırken, İnsanın Çinde patlayan to-
pa Berlin'den kumanda edilip edilmediğini
düşünmemesi mümkün değildir, di-
yor.

Japonya inkâr etmesine rağmen askerî
partisi tarafından Alman oyununa a-
damaklı sokulmuştur. İttifakta Japon-
yanın hissesine düşen rol Avrupa siya-
seti ihtilâtlarının umumi bir harbe mün-
cer olabileceği bu dakikalarda Rus kuv-
vetlerinden bir kısmını Uzak şarkta ala-

koymaktır. Bir kaç hafta evvel Japon or-
dusu Mançuride Ruslara karşı tahrik edi-
ci manevralara girişmişti. Moskova hükü-
meti hileyi anlayınca teması kesti. Oyun
sökmeyince şimdi yakalanmak istenen
Çindir. Eğer Rusya tehlikeyi görerek gü-
rültü içine atılırsa (Berlin) Rusyanın za-
yıfladığına hükmedecektir. Eğer Rusya
işin içine atılmazsa Japonya bütün şima-
lî Çini işgal altına alarak umumi bir
harpte Rusyaya karşı saldırmak için kuv-
vetli bir üssülhareke elde etmiş olacak-
tır.

«Tokyonun plânı acaba hakikaten bu
mudur? Bunun reddedileceği muhakkak-
tır. Fakat her şey Japon siyasetine bu di-
rektifin verildiğini göstermektedir.»

★

Japonya'nın Çinde göreceği mukaveme-
te gelince bunun kuvvetli olacağı mu-
hakkaktır. Vâkiâ Çin henüz tamamen tec-
hizatlanmamıştır, fakat sonu gelmez, bi-
tip tükenmek bilmez bir insan hazinesine
maliktir ve ilk safta milyonca asker çı-
karabilir. Eğer Çin zaman kazanmak için
Japon taleplerinin önünde eğilmezse Ja-
ponya uzun, yorucu ve masraflı bir ser-
güzeşte atılmış demektir.

Çindeki harp Bir dünya harbi Doğurabilir mi?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

fuzu altına almayı karar vermiş oldu-
ğuna kanidirlir. Bugünkü hareket, işte
bu kararın tabiki hareketidir.

Japonya'nın bu hareketi karşısında dün-
ya devletleri ne vaziyet alacaklar? Lon-
drada Bay Edenin son günlerdeki sulh
nutku gösterir ki, İngiltere, Avrupalının
bugünkü karışık devrinde, Uzak şarkta
hiç bir hareket düşünmek değildir. Haf-
talık tatilinde yaz geçerek Beyaz Ev'de
vazifesi başında kalmış olan Bay Rooz-
velt'de, diplomatlarla konuşup konuşup,
nihayet Japonya'yı kendi havasına bırak-
maktan başka yapılacak bir şey olmadığını
kanaatine vâsil olmaktadır. Bu işlerde hayati bir alâka sahibi bulunan
Rusyaya gelince, onun daima bu belâdan
kaçınmayı tercih ettiği malumdur. Şu
halde, geri kalmış büyük bir memleke-
tin ileri gitmiş küçük bir memleket tara-
fından bir kere daha parçalandığını gör-
mekte gecikmeyeceğiz demektir.

Uzak şarkta bu yeni Japon hareketi,
dünya sulhunu ihlâl edebilir mahiyette
bir hâdise midir? Bugün için dünya sulhu
bakımından hiç bir tehlike bulunmadığı-
na inanabiliriz. Japonya ile Çinden baş-
ka harbedecek kimse olmadığı gibi, Çi-
nin de Japonya karşısındaki mukaveme-
tinden bir şey çıkacak değildir. Yalnız,
bu yeni Japon hamlesi, yarınki vukuatı
hazırlamak bakımından manalıdır ve bu
da doğrudan doğruya dünya sulhile alâ-
kadardır. Japonya, Çinden sonra Rusya
üzerine düşecektir; onun Okyanus sahil-
lerinden söküp atmayı düşünmek ve As-
yanın şimal ve şarkına sahip olma çai-
şacaktır.

Japonya, ne zaman böyle bir harekete
geçerse, harbin Avrupa'ya sirayeti ve u-
mumleşmesi de ancak o zaman içtinabı
imkânsız bir vâkiâ olur. M. B.

Betonarme Köprü inşaatı Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kastamonu Vilâyetinde Kastamonu - İnebolu yolu
üzerindeki Şeker Köprüsünün betonarme olarak inşaatıdır.

Keşif bedeli «24 500» liradır.

2 — Eksiltme 30.7.937 tarihine müsadif cuma günü saat «16» da Nafia Vekâle-
tinde Şişe ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf us-
ulü ile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «123» kuruş bedel
mukabilinde Şişe ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin «1838» liralık muvakkat teminat
vermeleri ve bu işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteah-
hitlik ehliyeti fenniye vesikası ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveli-
ne kadar Komisyon Resiliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Pos-
tada olacak gecikmeler kabul edilmez. «1962» «4030»

İstanbul Belediyesinden:

Tifo hastalığına karşı yapılmakta olan mücadele icabı gıda maddeleri satan
seyyar, sabit biçimle esnafın 7 ağustos 1937 akşamına kadar belediye aşu is-
stasyonlarında tifo aşısı ile aşılanmaları lâzım gelmektedir. Umumi sıhata taal-
lûk eden bu meseleye ehemmiyet vermiyerek tifo aşılarını yaptırmamış olan ve
aşılandıktan sonra alacakları aşu vesikalarını ibraz etmeyen bu gibi esnafın
san'atlarının icrasına müsaade edilmeyeceği ve bu vesaii yanlarında veya men-
sup buldukları müesseselerde buldurmağa mecbur oldukları ilân olunur.

«4379»

Zümrüt Yalova kaplıcalarının:

Asırlardanberi tecrübe edilmiş Radyo aktiviteli ve
ve müsekkin hassalı meşhur suları müzmin romatizma;
siyatik; ağrılı bağırsak iltihapları; Antrekolit; müzmin
ishâl ve dizanteri; ağrılı basur memeleri ve sancılı kadın
hastalıkları; nikris ve her türlü Nevouljler gibi hasta-
lıkları süratle tedavi eder.

Bu sene kaplıcaların gerek tıbbî ve gerekse otel;
lokantalarında büyük tekemmüller yapılmıştır:

Bir Hazirandan itibaren fiyatlardaki ucuzluk bilhassa
calibi dikkattir.

Çınar Oteli: Bir günlük pansiyon komple bir kişi için otel ve yemek 325
kuruştur. İki kişi için otel ve yemek 550 kuruştur.

Büyük Otel: Bir günlük pansiyon komple bir kişi için otel ve yemek
350 kuruştan başlayarak kat ve odalarına göre 7 liraya
kadardır. İki kişi için 6 liradan 9 liraya kadardır. Aileler için
ayrıca tenzilât yapılır.

Lokantalarda büyük bir itina ile hazırlanan yemeklerin tablidotu: Büyük
lokantada 100 ve Park lokantasında 70 kuruştur. Alâkart yemek
fiatlarında da tenzilât yapılmıştır.

Banyo fiatları geçen seneye nazaran çok ucuzlatılmıştır.

(3979)

İstanbulun su Meselesi

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

lesidir: Bugünkü su parasını duymadan
ve hesap etmeden ödeyen varlıklı su a-
bonelerine, metre mikâbî için birkaç ku-
ruş daha fazla ödetmek mukabilinde eğer
İstanbul, bundan sonraki mütevazı,
zayıf ve kudretsiz su abonesine, medenî
suya sahip olmak imkânı verilecek olur-
sa, bunda bir dakika bile tereddüde im-
kân yoktur. İstanbul belediyesi ve onun
su idaresi bu işleri bu tarzda anlar ve he-
sabın başına oturursa elbet neticeyi, halk
lehine halletmeğe muvaffak olur. Fakat,
su idaresi, işi, hâlâ eski Terkos kumpan-
yasının hesap an'aneleri içinde mütalea
ederse İstanbul, Roma devrinin şehirle-
rinde görülen su tekniğinden bir türlü
kurtulamaz ve İstanbul büyük bir
halk kütlesi kâh tifo mikroplarının, kâh
koli basillerinin ve kâh ta amiblerin mü-
temadî tahribatı ile, kâh ölümler ve kâh
ipliğe dönerler!

Medenî bir şehirde su, yalnız, zenginin
temiz olarak kullanabileceği şey değil-
dir; onun her damlasında herkesin hakkı
müsavirdir. Eğer bugünkü kazanç ölçü-
leri suyu herkese aynı şartlarla vermeği
temin edemiyorsa, suyu bu kazanç sevi-
yelerine aydurmamanı yolunu bulmak ta
belediyenin en basit işi ve vazifesi olmak
icap eder. Muhittin Birgen

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 12 lira olan Eyüpte Gümüşsuyu mahallesinde Gü-
müştü sokağında metruk 170 metre murabba mezarlık arsası 938 veya 939 ve
940 seneleri mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konul-
muştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 90 kuruş-
luk ilk teminat mektup veya makbuzu ile 2/8/937 pazartesi günü saat 14 de
Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (4295)

★★

Sokakları sulamak için 300 litrelik tanklarla mücehhez 33 tane su arabası pa-
zarlığa konulmuştur. Bu arabaların hepsine 2600 lira bedel tahmin olunmuştur.
Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 lınaralı kanun-
da yazılı vesika ve 195 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22/7/937
Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (4411)

Gümrük Muhafaza Genel Ko. İs- tanbul Satılma Komisyonundan:

1. — Gümrük Muhafaza eratı için 832 takım süvari, ve 1131 takım piyade kış-
lık elbisenin 26/7/1937 pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla eksiltmesi yapı-
lacaktır.

2. — Tasınlanan tutarı 19237 lira 40 kuruştur.

3. — Şartname ve evsaf komisyondadır. Görülebilir.

4. — İsteklilerin 1443 liralık vezne makbuzu veya banka mektupları ve kanunî
vesikalarile birlikte teklif mektuplarını o gün saat 15 e kadar Galatada Eski
Gümrük binasındaki Komutanlık satılma Komisyonuna vermeleri (3790)

SATILIK BİNA

Cağaloğlunda Sıhhat ve İctimai Muavenet Direktörlüğü karşısında
KIZILAY ESKİ MERKEZİ UMUMİ BİNASI SATILIKTIR.
Müracaat mahalli: Kızılay Hamnda Satış Dopsu Direktörlüğü

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli (28012) lira olan muhtelif eins elektrik ampulleri 17/8/1937
sah günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın
alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (2100,90) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin
ettiği vesikaları, Resmî Gazetenin 7/5/1936 gün ve 3297 veya 1/7/1937 G. 364
No. lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve
tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.
Şartnameler 140 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4284)

★★

Muhammen bedeli (154322) lira olan vagon cer tertibatı ve fren techizatı mal-
zemesi 2/9/1937 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare
binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (8966,10) liralık muvakkat teminat ile kanunun
tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/1936 gün ve 3297 veya 1/7/937 T.
ve 3645 No.lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika
ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâ-
zımdır.

Şartnameler 772 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

(4268)

HASAN

Gazoz özü

Şekerli ve meyvalı olup en leziz bir gazoz ve en nefis bir şampanya hulasası gibi insana zevk ve hayat veren bilhassa İngiltere ve İtalyada şerbet ve içki yerine kullanılan en sihhî bir mayidir. Hasan Gazozu midevî ve hâzımdır. Yemeklerden sonra 1 veya 2 çorba kaşığı içilebilir. Yazın sıcakta dondurma ve şerbet yerine Hasan Gazoz Özü alınız. Çok ucuzdur. Kavonoz içlerinde 25, büyük 40 dört misli 50, sekiz misli 90 kuruştur.

HASAN

Meyva özü

Ekşilik, şişkinlik, ağrı, hazımsızlık, iştahsızlık gibi hallerde dolgun ve gazlı midelere yemekten sonra küçüklere 1, büyüklere 2 tatlı kaşığı midevî ve hâzımdır.

İnkıbaz ve barsaklarda atalet halinde sabah aç karnına küçüklere 1-2 ve büyüklere 2-3 müleyyin ve müşildir. Meyvaların özünden yapılmıştır. Şeker-sizdir. Şişesi 40, büyük 60, dört misli 100 kuruştur.

YERLİ MALLAR PAZARLARI

YAZLIK KUMASLAR

4 Liradan itibaren

PANAMA

5.50 Liradan itibaren

FRESKO

6 Liradan itibaren

HERERKE

KUMASLARI

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Şartnamesi mucibince 500.000 adet 8 No. elektrik kapsülü pazarlıkla satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 6/8/937 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «4406»

SUADIYE PLAJI

Bu akşam saat 10 da

MÜNİR NURETTİN

VE ARKADAŞLARI KONSERİ
(Neş'eli bir gece)

Sinemada ROBERTA bir hafta devam eder.

KARDOL

Sinir Damlası

Asabi çarpıntılara, nefes daralmasına, heyecan ve baş dönmelerine karşı şayanı hayret tesirli yeni ilaç.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri, Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin

Galata İstanbul

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur.

İsmine dikkat buyurulması

BİR ATEŞ DAMLASI GİBİ...

Yeni icat çok sabit ve harikulâde cazip ve renkli Venüs rujlarını kullanan bir dudaktan çıkan her kelime bir ateş parçası gibi yakıcı olur. Bütün şık ve kibar familyalar şimdi Venüs rujunu kullanıyorlar Bir tecrübe bin nasihatten evlâdır.

KANZUK NASIR İLACI

DOKTOR JEMİN AMERİKADA UZUN TETKİKAT NETİCESİ OLARAK BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR. KANZUK NASIR İLACI en eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddi ve şayanı itimat bir nasır ilacıdır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Baş ve Diş ağrılarına

algopan

Senelerdenberi denenmiş en tesirli ilaçtır. Eczanelerde bulunur. İsmine dikkat

ALGOPAN

Belsoğukluğu

ve FRENGİYE yakatanmamak için en iyi ilaç ancak

PROTEJİNDİR

Dünyada birinciliği kazanan

MOVADO

saatleridir.

Her yerde arayınız

115 birinci mükâfat.